بانک

د افغانستان بانک میاشتنۍ

دولسم کال، یوسلو څلور دېرشمه ګڼه د ۱۳۹۷ د زمري میاشت

د افغانستان بانک

بانک‌های مرکزی جهان در تلاش افزایش ذخایر طلا

نودونهمین سالروز استرداد استقلال افغانستان مبارک!

استقلال، از افتخارات ملی ماست!

پول افغانی نیز افتخار ملی ماست!

د هېواد د خپلواکۍ نهه نوي یمه کلیزه مبارک!

خپلواکي، زمونږ ملي ویاړ دی!

افغانۍ هم زمونږ ملي ویاړ دی!

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

هیئت تحریر: ایمل هاشور، داکتر جهانتاب ولیزار و اقبال صافی

سردبیر: شفیق الله بارز

مدیر مسئول: یما عفیف

گزارشگران: حمیدالله فیضی و عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

مترجمان: عین الله عیان و مسعود ودان

مسئول چاپ و توزیع: تمیم احمد صمیمی

آدرس: آمریت عمومی دفتر ریاست، د افغانستان بانک

تیلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

پُست الکترونیکی: magazine@dab.gov.af

صفحهٔ الکترونیکی: www.dab.gov.af

شمارهٔ ثبت: ۶۵۸

www.facebook.com/AFGCentralbank

twitter.com/AFGCentralbank

Da Afghanistan Bank-Youtube

Da Afghanistan Bank-Google+

د دې ګڼې مطالب

زعفران افغانستان برای چهارمین سال متوالی جایزه بهترین زعفران...

د افغانستان بانک نوی معلوماتی مرکز جوړ کړ

مذاکرات هیئت د افغانستان بانک با هیئت صندوق بین المللی پول

د افغانستان بانک لومړی مرستیال د یوه ښوونیز ورکشاپ په ...

سرو زرو لپاره تقاضا د زیاتېدو په حال کې ده

بهبود رشد اقتصادی، ارائه خدمات عامه و ایجاد اشتغال

د افغانستان زعفران؛ بیا هم په لومړي مقام کې

بانک‌های مرکزی جهان در تلاش افزایش ذخایر طلا

د افغانستان بانک عملیاتي کړنو ته ځغلنده کتنه

مختصری به اقتصاد جهان و افغانستان

هارتوګ شفر: نړیوال بانک افغانستان ته د اوږد مهاله مرستو ډاډ...

خطوط آهن، راه ارتباطی مطمئن جهت توسعه تجارت

مختصری در مورد اوراق قرضه

د نړیوال بانک مرستو ته ځغلنده کتنه

بیوزلی او بې کاری د افغانانو ستري ستونزې

چگونگی تنظیم اقتصاد خانواده

شرایط و شیوه های جذب مشتری

یاد آوری: به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "مجله بانک" است، مسئولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسنده‌گان آن بر می گردد.

استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

زعفران افغانستان برای چهارمین سال متوالی جایزه بهترین زعفران دنیا را از آن خود کرد

زعفران یا طلای سرخ در میان محصولات زراعتی کشور از مزیت و بهای خوبی برخوردار است. این محصول می تواند نقش مؤثری را در اشتغال زایی در بخش زراعت و افزایش تولید ناخالص داخلی در کنار سکتورهای خدمات و صنعت ایفاء نماید که به تبع آن درآمد ارزی را نیز بالا برده که در امر سیاست گذاری های اقتصادی مؤثر واقع خواهد شد.

تولید و صادرات زعفران افغانستان به یکی از موضوعات مهم در بازارهای داخلی و جهانی تبدیل شده است که نمی توان از اهمیت و جایگاه استراتیژیک آن در سکتور زراعت و در کُل حوزه اقتصاد افغانستان چشم پوشی کرد.

بادرنظرداشت محیط کشت، کیفیت، قیمت و ارزآوری این گیاه، نیاز است تا زارعین و تولید کننده گان زعفران در قسمت ترویج، کشت و بسته بندی این نبات تشویق و حمایت شوند و زمینه فراهم گردد تا آنها در پهلوی دیگر نباتات به کشت و تولید بیشتر زعفران بپردازند.

افزایش در میزان کشت، حاصلات، بسته بندی و صادرات زعفران فُرصت های شغلی را برای مردم ایجاد کرده و وسیله کسب درآمد خوب، رشد تولید ناخالص داخلی، ورود اسعار و تقویت اقتصاد کشور می شود که سرانجام اسعار بدست آمده از صادرات زعفران میتواند برای تأمین سیاست های پولی معقول و حفظ ثبات قیم مؤثر واقع گردد.▣

د افغانستان بانک نوی معلوماتی مرکز جوړ کړ

د ۱۳۹۷ کال د زمري میاشت ۸ مه - د افغانستان بانک د بانکدارۍ د اسانتیا په رامنځته کولو، د هېواد د بانکونو فعالیتونه له نړیوالو معیارونو سره د برابرولو او په نوي ټکنالوژۍ د سمبالولو په موخه د معلوماتو د راټولو مرکز یا (Data Center) ګټې اخیستنې ته وسپارل شو.

د افغانستان بانک لوی رئیس ښاغلي خلیل صدیق وویل چې د معلوماتو مرکز او پاور روم د افغانستان بانک له خپلې بودیجې څخه جوړ شوي دي چې په نړیوالو ستنډرډونو ولاړ دي او د افغانستان بانک له لویو لاسته راوړنو څخه شمېرل کېږي.

همدا رنګه ښاغلي صدیق د معلوماتي مرکز د جوړولو په موخه د افغانستان بانک د بېلابېلو آمریتونو له کړندیو چارو او همکارۍ څخه مننه وکړه چې د دې معلوماتي مرکز په جوړولو کې له هیڅ راز هڅو سپما نه ده کړې.

په همدې حال کې د افغانستان بانک د معلوماتي ټکنالوژۍ لوی آمر ښاغلي عبیدالله عبیدي وویل چې په هېواد کې ورځ تر بلې د بانکدارۍ نظام په مډرنې او عصري ټکنالوژۍ سمبال کېږي چې له یوې خوا روښانه رامنځته کوي او له بل پلوه د هېواد اقتصادي پرمختګ ته لاره هواره وي او په مالي معاملاتو کې آسانتیاوې برابروي.

د یادونې وړ ده چې د معلوماتي مرکز او پاور روم په پرانېسته کې د افغانستان بانک د لوی رئیس په ګډون د افغانستان بانک لومړي مرستیال ښاغلي واحدالله نوشیر او د ګڼ شمېر آمریتونو آمرینو او مرستیالانو ګډون کړی وو. ▣

مذاکرات هیئت د افغانستان بانک با هیئت صندوق بین المللی پول

هیئت اعزامی د افغانستان بانک تحت ریاست محترم واحد الله نوشیر معاون اول د افغانستان بانک به تاریخ ۲۷ الی ۳۰ سرطان ۱۳۹۷ با هیئت صندوق بین المللی در باکو آذربایجان تدویر جلسه نمود. هدف از این نشست بررسی تطبیق برنامه مشترک اقتصادی افغانستان با صندوق بین المللی پول عنوان شده است.

در این مذاکرات طرفین ضمن بررسی وضعیت، اقتصادی افغانستان تکمیل موفقانه مرحله سوم برنامه مشترک اقتصادی، روی وضعیت تحولات اقتصادی خصوصاٌ تطبیق اهداف مقداری معطوف به تحکیم و تقویت ثبات اقتصاد کلان، ارزیابی اهداف ناظر بر اصلاحات ساختاری در عرصه تقویت نظام مالی و بانکی کشور، بررسی وضعیت شاخص ها و تحولات اقتصادی خصوصاً متغیر های اقتصاد کلان، نرخ تورم، بیلانس تادیات و ذخایر اسعاری کشور بحث نموده، و عملکرد افغانستان در زمینه پیشبرد برنامه های مشترک اقتصادی را مورد استقبال قراردادند.

هیئت صندوق بین المللی پول، عملکرد بانک مرکزی و دولت افغانستان در زمینه طرح و تطبیق سیاست پولی، سیاست مالی و مدیریت ذخایر اسعاری و نیز دستآورد های افغانستان را در زمینه حفظ ثبات شاخص های عمده اقتصادی مورد ستایش قرار داد.

در پایان مذاکرات، رؤسای هیئت های اشتراک کننده ضمن ارزیابی مثبت از نتایج وپیامد های مذاکرات ، موفقیت برنامه موجود را درجهت ثبات اقتصاد افغانستان مهم وحیاتی خواندند.

قابل یادآوری است که در این مذاکرات علاوه بر هیئت د افغانستان بانک، هیئت وزارت محترم مالیه تحت ریاست محترم نجیب الله وردک معیین عواید وگمرکات آن وزارت وآقای کریستوف دینوالد مسئول امور افغانستان درصندوق بین المللی پول با هیئت همراه شان نیزاشتراک ورزیده بودند.▣

د افغانستان بانک لومړي مرستیال د یوه ښوونیز ورکشاپ په ترځ کې "د نوښت د خلا موډل" په اړه معلومات وړاندې کړل

د ۱۳۹۷ کال د زمري د میاشتې ۷ مه - د افغانستان بانک لومړي مرستیال ښاغلي واحدالله نوشیر د یوه ښوونیز ورکشاپ په ترځ کې د افغانستان بانک آمرینو او د آمریتونو مرستیالانو ته "د نوښت د خلا موډل" (Invention Gap Model - IGM) په اړه چې د ښاغلي واحدالله نوشیر له نوښتونو څخه وو په بشپړه توګه توضیح کړ.

دغه موډل مخکې تردې د لندن په اکسفورډ، د مالیزیا په اسلامي پوهنتون، د افغانستان په امریکایې پوهنتون کې تشریح شوی چې ډېرو بحثونو وروسته یې د مدیریت او رهبریت په برخه کې ګټور ثابت شوی دی. د دې موډل موخه د رهبریت او مدیریت په برخه کې د نوښت ګرو نظریو راټولول، پلي کول او له بشري ځواک څخه ګټه اخیستل دي.

دغه ښوونیز پروګرام د هغو وړتیا لوړونې د پروګرامونو له ټولګې څخه شمېرل کیږي چې د بشري سرچینو آمریت یې روان کال په پام کې لري او د دې وړتیا لوړونې پیل یې د افغانستان بانک د لومړي مرستیال "د نوښت د خلا موډل" په اړه د معلوماتو په ورکولو سره پیل کړ.

د افغانستان بانک د بشري سرچینو آمر ښاغلي بشرمل پسرلي وویل چې د روان کال په ترځ کې د وړتیا لوړونې لپاره ۹ پروګرامونه په پام کې لري چې له هغې ټولګې څخه (چارو وده، په لوړو زده کړو د کارمندانو سمبالتیا، لنډ مهاله تریننګونه او تخصصی پروګرامونه رانغاړي) پلي کړي چې ځینې یې اوسمهال چې په لوړو او تخصصي زده کړو د افغانستان بانک د کارمندانو سمبالتیا ده، پیل شوي دي.

ښاغلي پسرلي زیاته کړه چې د کارکوونکو د وړتیاوو د لوړولو او په لوړو زده کړو د هغوی د سمبالتیا په موخه د لیسانس او ماسترۍ لپاره له بېلا بېلو پوهنتونونو سره تړونونه لاسلیک کړي دي، څو د افغانستان بانک ټول کارکوونکي د لیوالتیا له مخې په لومړو زده کړو سمبال او د یوه ځواکمن او نوښتګر مدیریت د رامنځته کولو لپاره لارې چارې هوارې شي.

د یادونې وړ ده چې د افغانستان بانک مشرتابه پلاوي د افغانستان بانک د ستراتیژیک پلان په پام کې نیولو سره هڅه کوي چې د وړ او په کار پوه مدیریت لپاره زمینه برابره کړي او د افغانستان بانک مدیریت د نورو دولتي او خصوصي ادارو په منځ کې یوه بیلګه اداره وګرځوي چې مدیریت یې په نړیوالو معیارونو او ستنډرډونو ولاړ او نا فذه قوانینو په رڼا کې مخ ته ولاړ شي.▣

سرو زرو لپاره تقاضا د زیاتېدو په حال کې ده

د مرکزي بانکونو د سرو زرو زیرمې د ۲۰۰۸ زیږدیز کال راهیسې د زیاتېدو په حال کې دي او اوس مهال د ۱۹۹۰ راپدېخوا خپلې تر ټولې لوړې کچې ته رسېدلي دي. حال دا چې د سرو زرو پېرنې په زیاته کچه په پیچلو بازارونو کې ترسره کېږي او دا بازارونه د یو څو مرکزي بانکونو تر ولکې لاندې دي.

مرکزي بانکونو د ۲۰۱۷ زیږدیز کال په اوږدو کې خپلو زیرمو کې ۳۷۱ ټنه نور سره زر اضافه کړي چې ټولیزارزښت یې شاوخوا ۱۷۰ میلیارده امریکایي ډالرو ته رسېږي. په دې کار سره د مرکزي بانکونو او د داسې نورو رسمي مالي ادارو د سرو زرو د زیرمو کچه ۱.۴ تریلیونه امریکایي ډالرو ته رسېدلې دی (د لا وضاحت لپاره لومړی ګراف وګورئ). برعکس، مرکزي بانکونه د اسعاري زیرمو په توګه ۱۱.۴ ټنه سره زر لري چې شاوخوا ۶۳ سلنه یې ډالر او پاتې ۲۰ سلنه یې یورو جوړوي.

د مرکزي بانکونو د سرو زرو زیرمې چې نږدې ۳۱،۸۰۰ ټنه اټکل کېږي، چې دا شمېره د ۲۰۰۹– ۲۰۱۰ کال راهیسې د ودې په حال کې ده او دا بهیر په ۱۹۷۰ زیږدیز کال کې د سرو زرو د پرېمانه پلورنې وروسته پیل شوی دی. اوس مهال د سرو زرو زیرمې د ۱۹۹۰ لسیزې راهیسې خپلې تر ټولو لوړې کچې ته رسېدلي، سره له دې چې د ۲۰۱۰ کال راهیسې یې یوازې تېر کال (۲۰۱۷) کې تر ټولو ټیټ کلنی زیاتوالی درلوده چې په دې موده کې مرکزي بانکونو یوازې او یوازې ۷۹ ټنه سره زر پېرلي دي. د ټول کال په اوږدو کې د سرو زرو بیې ۱۳ سلنه لوړې شوي چې له دې لارې په ترلاسه شوې ګټه کې زیاتوالی راغلی دی.

په تېرو څو کلونو کې د سرو زرو خالصه پېریدنې په ټولیزه توګه د درېو راغوړېدلو هېوادونو لکه روسیې، چین او قزاقستان د مرکزي بانکونو لخوا ترسره شوي دي (د لا معلوماتو لپاره دویم ګراف وګورئ). همدا ډول په ۲۰۰۸ کال کې له مالي کړکېچ وروسته د نورو راغوړېدلو بازارونو د مرکزي بانکونو لخوا د سرو زرو پېر خپل اوج ته تر رسېدو وروسته بیا په منځنۍ کچه کې پاتې شوي، په داسې حال کې چې د پرمختللو اقتصادونو د سرو زرو زیرمې زیاتره ثابته پاتې شوي دي.

د سرو زرو د پېرلو لپاره هڅوونکي عوامل

د سرو زرو متنوع ځانګړنې د سرو زور د زیرمه کولو لپاره د بیلابیل هڅوونکي عوامل څرګندوي. که څه هم روسیې په ۲۰۰۸ زیږدیز کال کې د نړۍ د مرکزي بانکونو د پراخه بهیر سره یوځای د سرو زرو په پېرلو باندې پیل کړی، خو دا بهیر د ۲۰۱۴ زیږدیز کال وروسته د پام وړ زیاتوالی موندلی دی. دا اقدام د سیاسي او اقتصادي فشارونو او د روسیې په مالي سکتور باندې د امریکې د بندیزونو له امله ترسره شوی دی.

د غیر ډالري شتمنیو په تېره بیا سرو زرو ته د ورته زیرمو زیاتول چې په اسانۍ سره په سیالیت باندې بدلیږي، د لنډمهاله ادایینې بیلانس د فشارونو د کمولو لپاره د هغه د پلورلو اسانتیا یا د نفتو د بیو د دوامداره کمښت په وړاندې د یوه ثابته بودجې د رامنځ ته کولو اسانتیا هغه څه دي چې د سرو زرو ارزښت زیاتوي.

د ۲۰۰۹ کال راهیسې د چین د سرو زرو په پېرنو کې زیاتوالی ښکاره کوي چې بیجینګ غواړي لا زیاته تنوع رامنځ ته کړي او د ډالري شتمنیو څخه چې د چین د زیرمو لویه برخه جوړوي، ځان لرې کړي. د چین د رسمي پولي واحد د نړیوال کولو هلو ځلو تر شا د سرو زرو پراخه زیرمې هم شته دي، لکه څنګه چې ډالري زیرمې د امریکایي پولي ادارو د زیاته اندازه ساتل شویو سرو زرو سره مرسته کوي.

په اروپا او جاپان کې د مرکزي بانکونو لخوا په پراخه کچه پولي عرضه د دې لامل شوې چې اسعار کمزوره شي، دا په

«

داسې حال کې ده چې سياسي پيښې لکه د اروپايي ټولنې څخه د بريتانيې د وتلو پريکړه او د امريکې لخوا پلان شوې سوداګريزه جګړه په تېرو ۱۲– ۲۴ مياشتو کې د يو شمېر آسيايي اسعارو تر څنګ پاونډ او ډالر هم کمزوره کړي دي.

د ځينو مشخصو هېوادونو په شتمنيو باندې د مرکزي بانکونو لخوا د ټکټانې د نرخونو په برخه کې ساختګي فشارونه د دې لامل شوي چې د سرو زرو زيرمو ته ليواتيا زياته شي.

لومړی ګراف: د ۱۹۹۰ لسيزې راهيسې د سرو زرو تر ټولو زياتې زيرمې

د مرکزي بانکونو لخوا د سرو زرو ساتل شوي زيرمې

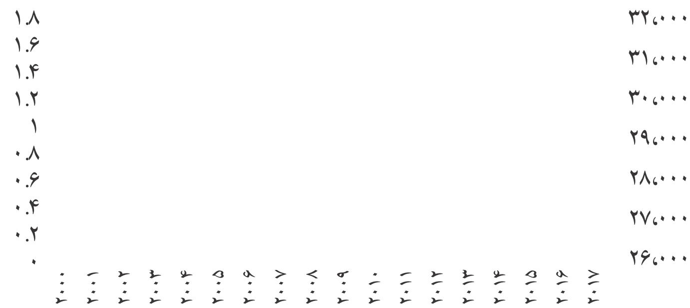

سرچينه: د سرو زرو نړيواله شورا، GFMS او OMFIF شننه
يادونه: د سرو زرو د زيرمو په اړه معلومات د هغو اټکلونو پر بنسټ دي چې د محاسبوي ميتودونو د توپيرونو له امله د نورو سرچينو سره ورته والی نه لري

د ځينو مشخصو هېوادونو په شتمنيو باندې د مرکزي بانکونو لخوا د ټکټانې د نرخونو په برخه کې ساختګي فشارونه د دې لامل شوي چې د سرو زرو زيرمو ته ليواتيا زياته شي.

دويم ګراف: خالصه پېرنې چې په عمده توګه د دريو مرکزي بانکونو لخوا ترسره کيږي

د نړيوالې منځنۍ کچې په وړاندې د ملي مرکزي بانکونو د سرو زرو زيرمې

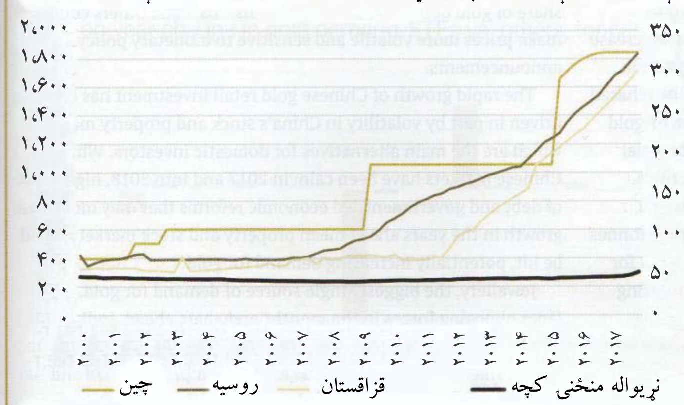

سرچينه: د سرو زرو نړيواله شورا، د پيسو نړيوال صندوق او OMFIF شننه

په امريکې کې د انفلاسيون لوړوالی او د ټکټانې زياتېدونکي نرخونو هيلې د سرو زرو لپاره تقاضا زياتوي چې هم د انفلاسيون او هم د مالي بی ثباتی په وړاندې چې په شديده پرمختلونکو اقتصادونو کې د خپرېدو په حال کې دی، ساتنه کوي.

په امريکې کې د انفلاسيون لوړوالی او د ټکټانې زياتېدونکي نرخونو هيلې د سرو زرو لپاره تقاضا زياتوي چې هم د انفلاسيون او هم د مالي بی ثباتی په وړاندې چې په شديده پرمختلونکو اقتصادونو کې د خپرېدو په حال کې دی، ساتنه کوي.

روسيه د چين ځای نيسي

د ۲۰۱۷ زيږديز کال په اوږدو کې د مرکزي بانکونو په ډله کې د سرو زرو لپاره د روسيې مرکزي بانک (۲۲۴ ټنه)، ترکيې (۸۶ ټنه) او قزاقستان (۴۳ ټنه) زياته تقاضا درلوده (د وضاحت لپاره دريم ګراف وګورئ). په هر تېرو اتو کلونو کې روسيه د سرو زرو تر »

ټولو ستر مخکښه هېواد یا دویم لوی پېرېدونکی پاتې شوی دی.
روسیې د ۲۰۰۹ کال راهیسې په خپلو زیرمو کې ۱۱۹۰ ټنه سر زر زیات کړي دي چې د چین د ۷۸۹ ټنه سرو زرو په پرتله چې په دې موده کې دویم ستر پېرېدونکی هېواد پاتې شوی، ډېر زیاتوالی ښکاره کوي. د روسیې د کال د پای زېرمې ۱۸۳۹ ټنو ته رسیږي چې د ټولیزه زیرمو نږدې ۱۸ سلنه جوړوي.

ترکیې د ۱۰۲ ټنه سرو زرو سره ۸۶ ټنه سره زر اضافه کړي چې د سوداګریزو بانکونو لخوا په مرکزي بانک کې د زیرمې په توګه ساتل کیږي. د ترکیې د حکومت دا پالیسي کوچني پانګه اچوونکي هڅوي چې د خپلو سرو زرو زیرمې په سوداګریزو بانکونو کې کیږدي چې بیا د مرکزي بانک په بیلانس شیټ کې ساتل کیږي څو په مالي نظام کې د سرو زرو چارې پراخه کړي.

قزاقستان هم د هرو تېرو پنځو کلونو د محاسبې له مخې د سرو زرو د زیرمو د زیاتولو له پلوه د درېو سترو مرکزي بانکونو په ډله کې راځي. قزاقستان په ۲۰۱۴ کال کې د ۴۸ ټنو سرو زرو د پېرلو وروسته په ۲۰۱۷ کال کې ۴۳ ټنه سره زر پېرلي دي. د قزاقستان رسمي زېرمې د ۲۰۱۱ کال راهیسې ۲۶۷ سلنه زیاتې شوي چې څینې یې د تعویض په پایله کې لاسته راغلي دي. قزاقستان ۳۰۱ ټنه سره زر لري چې د دې هېواد د ټولیزه زیرمو نږدې ۴۱ سلنه جوړوي.

قزاقستان د سرو زرو دریم لوی تولیدوونکی هېواد دی چې د سرو زرو صادرات یې منع کړي څو خپلې زیرمې زیاتې کړي، په داسې حال کې چې په ۲۰۱۷ کال کې د قزاقستان مرکزي بانک اعلان وکړ چې د هېواد دننه به د سرو زرو کوچنې سکې وپلوري څو یو په ځان بسیا سیاله بازار رامنځ ته کړي.

د ۲۰۱۶ کال د اکتوبر میاشتې راهیسې چین د سرو زرو د پېر په اړه هیڅ راپور ورکړی نه دی، سره له دې چې په تېرو څو کلونو کې یې تر ټولو زیاتې پېرنې درلودلې دي. دا کار ښکاره کوي چې د چین د People’s Bank of China غواړي چې د پیسو د نړیوال صندوق (IMF) د برداشت د ځانګړي حق (SDR) په اسعاري ترکیب کې د Renminbi له اضافه کولو څخه په شا شي.

دریم ګراف: د روسیې او ترکیې مرکزي بانکونه تر ټولو زیاتې پېرنې درلودلي

په ۲۰۱۷ کال کې د سرو زرو درې غوره پېرودونکي او پلورونکي، په ټنو

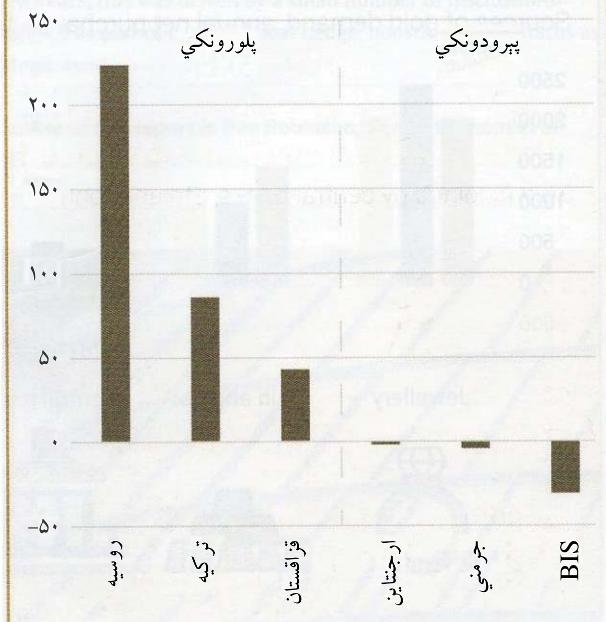

سرچینه: د سرو زرو نړیواله شورا، د پیسو نړیوال صندوق او دOMFIF شننه

په دې کار سره به د سرو زرو د زیرمو په اړه درې میاشتني معلومات د ۲۰۱۵ او ۲۰۱۶ کال په وروستیو کې خپریدل چې اوس مهال دا خپرونې په ټپه دریدلې دي.

د بازار بدلونونه

په تېرو څو کلونو کې د تقاضا په بهیر کې بدلون راغلی دی (د زیاتو معلوماتو لپاره څلورم ګراف وګورئ). د سرو زرو په ټولیزه تقاضا کې د مرکزي بانکونو ونډه د زیرډیز ۲۰۱۳ کال له ۱۴ سلنې څخه په ۲۰۱۷ کال کې ۸ سلنې ته راټیټه شوې ده. د سرو زرو د پانګونې محصولات چې په سر کې یې د مبادلوي سوداګرۍ پیسې (ETFs) راځي، په دې وروستیو کې په چین، جاپان او د آسیا په نورو سیمو کې د سرو زرو کوچني محصولات هم زیات شوي چې په تقاضا کې د کال په کال

بدلونونو عمده لاملونه ګڼل کېږي چې دا بدلونونه نامنظمه بلل شوي دي (د زیاتو معلوماتو لپاره پنځم ګراف وګورئ). په ۲۰۱۳ کال کې د مبادلوي سوداګرۍ پیسو (فنډونو) د ټولیزه پلورنو ۹۱۲ سلنه جوړاوه، په داسې حال کې چې په ۲۰۱۵ کال کې ۵۴۷ ټنه پېرل شوي دي. دا د تقاضا په برخه کې د کال دننه د بدلونونو تر ټولو سترې بیلګې دي.

دا ډول پانګه اچوونکي د دودیزه مالي ادارو لکه مرکزي بانکونو د پلورلو او د بیا ساتلو پرځای د پېرلو لپاره بېلابېلې هڅوونکي عوامل لري. دوی د زیوراتو او د تکنالوژیکي وسایلو د تولیدوونکو په پرتله چې په فلزاتو باندې د خام موادو په توګه اتکاء کوي، د بازار د بیل ډول علایمو په لټه دي. د تضمیني فنډونو، د مبادلوي سوداګرۍ فنډونو او د داسې نورو له لارې د سرو زرو لپاره زیاتیدونکي تقاضا به بیې لا زیاتې ناثابته کړي او د پولي سیاست د اعلامیو په وړاندې حساسه حالت کې واقع کړي.

ګانې چې د سرو زرو لپاره د تقاضا یوازیني لویه سرچینه ده، په راتلونکو میاشتو او کلونو کې د مخالفو لاملونه سره مخ کېږي. هند چې له چین سره د سرو زرو د تر ټولو لوی بازار د درلودلو لپاره سیالي کوي، د نفتو او نورو سوداګریزو توکو د څلورو کلونو بې ساري ټیټو بیو څخه ځان برخمن کوي. د سرو زرو لپاره د تقاضا په ګډون خصوصي لګښت په تېرو څو کلونو کې د ټیټې انفلاسیون له امله ښه شوی چې دا کار په خپل وار د وارداتو په بیو کې د ټیټوالي له امله رامنځته شوی دی. د خالصه واردوونکي په توګه چین هم له دې بهیر څخه برخمن شوی دی.

دا په داسې حال کې ده چې سږ کال د یو بیرل نفتو بیې له ۷۵ امریکایي ډالرو څخه لوړې شوي چې د ۲۰۱۶ کال د دسمبر د میاشتې د ثبت شوې کچې په پرتله ۳۰ سلنه لوړوالی ښکاره کوي. د ډالرو لوړ ارزښت چې ورسره، محتده ایالاتو د ټکتانې نرخ هم لوړ کړی دی، په دې معنی ده چې په ډالرو د نومول شویو سوداګریزو توکو د وارداتو بیې د هند او چین د لګښت ځواک راکموي چې دا کار په خپل وار د سرو زرو لپاره تقاضا زیانمنه کوي.

د نفتو په بیو کې زیاتوالی کولای شي چې په منځني ختیځ کې د سرو زرو لپاره تقاضا زیاته کړي.

څلورم ګراف: د مرکزي بانکونو د سرو زرو د تقاضا په ونډه کې کموالی

د سرو زرو د تقاضا سرچینې، خالصه کلني پېرنې، په ټنو

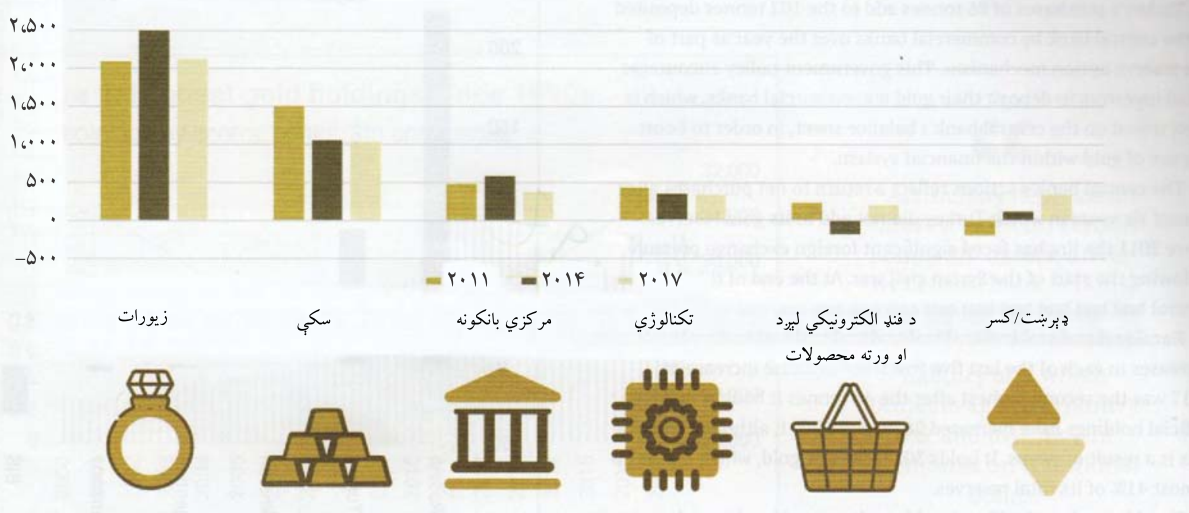

سرچینه: د سرو زرو نړیواله شورا او د OMFIF شننه

پنځم ګراف: د مبادلوي سوداګرۍ د فنډونو تقاضا د کال په اوږدو کې ستر بدلونونه رامنځ ته کړي

د سرو زرو په تقاضا کې کال په کال بدلون، د مبادلوي سوداګرۍ فنډونو په وړاندې نور محصولات، په ټنو

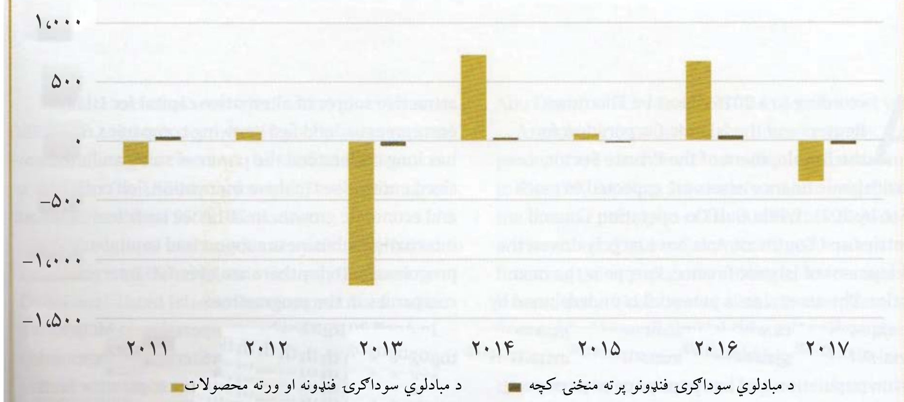

سرچینه: د سرو زرو نړیواله شورا او د OMFIF شننه

په منځني ختیځ کې د ۲۰۱۳ او ۲۰۱۶ کلونو ترمنځ د مصرفوونکو ټولیزه تقاضا ۴۲ سلنه راکمه شوې او په ۲۰۱۷ کال کې بېرته لږ څه زیاته شوې ده. دا وضعیت په ایران، سعودي عربستان او متحده عربي اماراتو کې چې تر ټولو زیات پر نفتو ولاړ هېوادونه دي، د تولیداتو د کموالي له امله رامنځ ته شوی دی. د نفتو د بیو زیاتوالی د دې لامل کیږي چې د ګاټو او د دې ترڅنګ د محفلي استفادې او د کوچنی پانګونې لپاره سرو زرو ته تقاضا زیاته شي.

د سرو زرو لیدلوری

مرکزي بانکونه د سرو زرو په پیچلو بازارونو کې چې هلته د تقاضا بدیلې سرچینې، د پانګونې نوي محصولات او د پانګه اچوونکو ترمنځ متفاوته ډینامیکونه ستر رول لوبوي، پېرنې ترسره کوي.

د مرکزي بانکونو ترمنځ د شتمنیو زیرمو د تنوع لپاره د تقاضا زیاتوالی او د مالیاتو د راکمولو او د امریکې او د هغه د سترو سوداګریزو شریکانو ترمنځ د سوداګریزو لانجو له امله د لوړ انفلاسیون خطر دا ښکاره کوي چې کېدای شي د سرو زرو زیرمه کول به دوام وکړي. د زیرمو د اصلي اسعارو نوسانات چې د مرکزي بانک د انحراف له امله نور هم زیات شوي، د سرو زرو زیاتولو ته شدت ورکړی دی.▣

سرچینه: Global Public Investor 2018

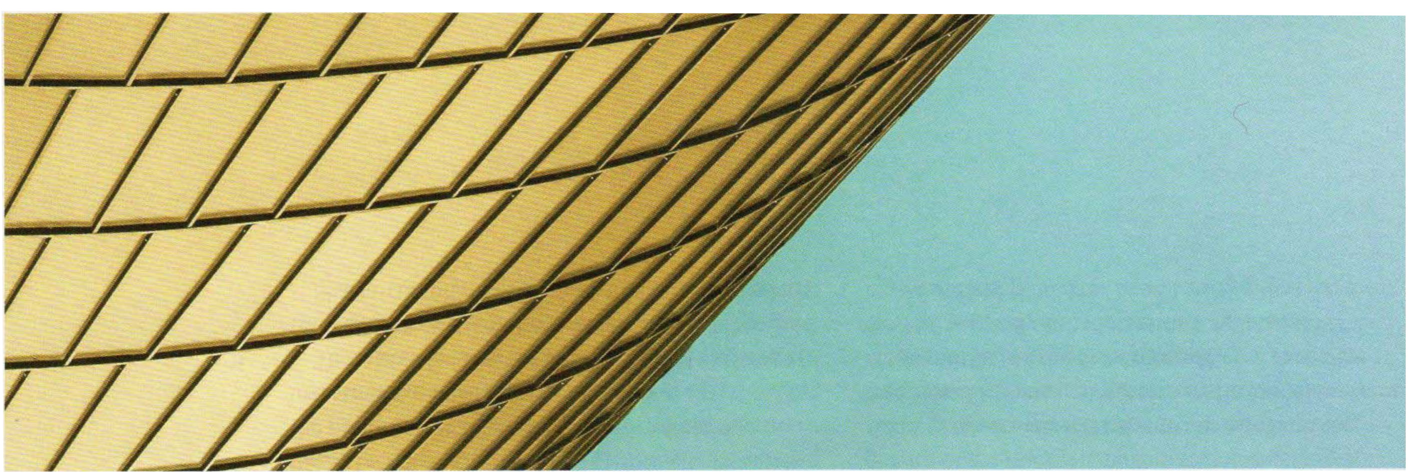

بهبود رشد اقتصادی، ارائه خدمات عامه و ایجاد اشتغال

موافقتنامۀ به ارزش ۳۵۰ میلیون دالر کمک بلاعوض میان دولت افغانستان و بانک جهانی بمنظور حمایت از روند اصلاحات به امضاء رسید.

محترم محمد همایون قیومی، سرپرست وزارت مالیه و مشاور ارشد مقام عالی ریاست جمهوری در امور زیربناء و شوبهم چوهدری، رییس بانک جهانی برای افغانستان، بتاریخ ۸ اسد ۱۳۹۷ موافقتنامۀ کمک بلاعوض به ارزش ۳۵۰ میلیون دالر را غرض حمایت از روند اصلاحات امضاء نمودند.

این اصلاحات طوری طرح و پلانگذاری گردیده تا عملکرد و چگونگی ارائه خدمات را توسط دولت بهبود بخشیده و مؤثریت آنرا بالا ببرد که در نتیجه باعث افزایش عواید و بهبود در عرضه این خدمات گردد. هدف بسته جدید کمک مالی بلاعوض حمایت از اصلاحات درعرصه محیط کار و تجارت، سکتور انرژی و مدیریت زمین بوده، که در نهایت منجر به ارتقای رشد اقتصادی، ایجاد زمینه های اشتغال و کاهش فقر در میان افغانها میگردد.

هدف از این کمک بانک جهانی، حمایت از اصلاحات در مطابقت و هماهنگی با چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان می باشد که این کمک ها متضمن ایجاد فضای مناسب و پایدار برای توسعۀ اقتصاد بزرگ، حمایت از سرمایه گذاری بخش خصوصی، رشد اقتصادی، کاهش فقر و بهبود مدیریت مالی عامه می باشد.

۳۰۰ میلیون دالر کمک بلاعوض بمنظور حمایت از پروگرام مشوق تمویل بودجه ملی (کمک بلاعوض پالیسی انکشافی) که شامل ۹۰ میلیون دالرتوسط اداره انکشاف بین المللی، بخش منابع مالی برای فقیرترین کشور های جهان، و ۲۱۰ میلیون دالر وجوه متباقی از طریق صندوق بازسازی افغانستان، که توسط بانک جهانی به نمایندگی از ۳۴ تمویل کننده مدیریت میشود، فراهم گردیده است. هدف این پروگرام فراهم آوری وجوه مورد نیاز غرض حمایت از ادامه تلاش های دولت بخاطر حفظ شرایط و محیط پایدار برای اقتصاد کلان و تدوین و تطبیق پالیسی اصلاحات اساسی و جامع بمنظور پشتیبانی از سرمایه گذاری سکتور خصوصی، رشد اقتصادی، کاهش فقر و بهبود مدیریت مالی عامه میباشد.

همچنان مبلغ ۵۰ میلیون دالر کمک بلاعوض بمنظور حمایت از پروژه مشارکت سکتور عامه و خصوصی و مشورت دهی برای سرمایه گذاری عامه، که هدف آن تامین منابع مالی غرض طرح و دیزاین پروژه های سکتور عامه و خصوصی میباشد، اختصاص داده شده است. از مجموع این کمک بلاعوض ۲۰ میلیون دالر آن توسط اداره انکشاف بین المللی گروپ بانک جهانی و ۳۰ میلیون دالر وجوۀ باقیمانده آن توسط صندوق بازسازی افغانستان فراهم گردیده است.

قابل تذکر است که این موافقتنامه ها در حضور هارتوگ شفر که اخیراً منحیث معاون بانک جهانی برای حوزه جنوب آسیا تعیین گردیده است، صورت گرفت. محترم هارتوگ شفر اکنون در جریان دیدار از افغانستان میباشد و قرار است با مقامات دولتی و شرکای بین المللی روی موضوعات چگونگی تطبیق پروسه اصلاحات و برنامه های انکشافی دیدار و گفتگو نماید.

هارتوگ شفر حین ابراز نظر در مورد پروژه مشارکت سکتور عامه و خصوصی و مشورت دهی برای سرمایه گذاری عامه، گفت که بدون شک این پروژه اقدامیست جهت به حد اکثر رساندن منابع موجود مالی در راستای انکشاف و بازسازی افغانستان. پروژه متذکره از طریق بسیج نمودن سرمایه گذاران خصوصی و استفاده از آن به حیث سرمایه های بزرگ، میتواند نقش نهایت مهم و پیشرفت های قابل ملاحظه بمنظور حمایت از اولویت های انکشافی افغانستان داشته باشد. این مشارکت نه تنها برای دولت، بلکه برای سکتور خصوصی و درکُل تمام مردم افغانستان ممد واقع میگردد.▣

منبع:

1. http://www.worldbank.org/fa/news/press-release/2018/07/30/improving-growth-public-services-job-creation-in-afghanistan

د افغانستان زعفران بیا هم په لومړي مقام کې

افغانستان په نړۍ کې د زعفرانو څلورم تولیدوونکی او دریم صادروونکی هېواد دی، خو د زعفرانو په ښه کیفیت لرلو کې د څلورم ځل لپاره په پرله پسې توګه لومړی مقام خپل کړ.

سږ کال د افغانستان زعفران د کیفیت په لحاظ د هند، ایران، پاکستان او ځینې نورو هېوادونو ترمنځ په نړیوال فستیوال کې چې په بلجیم کې جوړ شوی وو، لومړی مقام خپل کړ. په افغانستان کې د زعفرانو کښت زیات شوی او په ټول افغانستان کې ۶.۱۰ ټنه زعفران تولید شوي دي چې کال تر بل کال دا تولید مخ په ډېرېدو دی.

ویل کېږي د زعفرانو د تولید په زیاتیدا سره به له یوې خوا د افغان بزګرو اقتصاد پیاوړی شي او له بل پلوه به د کوکنارو ځای ناستی کښت وي، چې پرته له کوم قانوني بندښت څخه بزګران دې کښت ته دوام ورکړي. افغانستان اسلامي جمهوري دولت د کرنېزو محصولاتو د ودې لپاره بېلابېل پرواګرامونه طرحه کړې دي. د بېلګې په ډول د افغانستان دولت په تېره یوه لسیزه کې د کرنې د ودې لپاره په هېواد کې بزګرانو ته د زده کړو زمینه او همداشان کرنېز وسایل او اصلاح شوي تخمونه برابر کړې دي. سربیره پر دې

دولت په سیمه ایز ه او نړیواله کچه هم د هېواد د تولیداتو د ودې لپاره لاره هواره کړې ده.

د افغانستان کرنېز اقتصاد، له دریو څخه د کورني ناخالص تولید لږ تر لږه یوه برخه جوړوي او په سلو کې اتیا افغانانو ته یې په مستقیم او غیر مستقیم ډول د کار کولو لار هواره کړې ده. له همدې امله دا سکټور د ودې یوه مهمه برخه شمېرل کېږي. د افغانستان اقتصادي ودې ته په کتو که چیرې په هېواد کې د زعفرانو تولید زیات شي کورنی نا خالص تولید به زیات او اقتصادي وده به غښتلې شي.

افغانستان د ښې هوا او اوبو د لرلو له امله د زعفران د کښت لپاره مناسب ځای ګڼل کېږي او د لومړنیو څېړنو پر بنسټ کهچېرې دغه صنعتي بوټی په لازمه توګه وکرل شي؛ د زعفرانو حاصلات به د نورو هېوادونو په پرتله درې برابره زیاتوالی پیدا کړي.

هرات د افغانستان د زعفرانو تر ټولو ستر تولیدونکی ولایت دی. پر افغانستان سربېره د نړۍ شاوخوا ۳۰ هېوادونه زعفران کري او تولیدوي چې ایران او هند یې په سر کې دي. ایران تېرکال ۳۳۶ ټنه او هند ۲۲۰ ټنه زعفران تولید کړي وو، افغانستان بیا په دې موده کې ۱۰۶ ټنه زعفران تولید کړي وو. دیادونې وړه ده چې د کیفیت او مزې نړیوال انستیټوت په ۲۰۱۶ کال کې د افغانستان زعفران په نړۍ کې تر ټولو ښه زعفران ونومل.

»

د کلیوالو سیمو ۸۵٪ څخه تر ۹۰٪ وګړي په کرنې او مالدارۍ بوخت دي او د ټول هېواد ۷۶٪ وګړو په معیشیت کې خورا ارزښتمن رول لوبوي. په دې وروستیو کلونو کې کرنه او مالداري د افغانستان ۲۵٪ ناخالصه کورني تولیدات په بر کې نیسي. که څه هم، د تېرې درې لسیزې جګړې له امله د کرنې او مالدارۍ سکټور خورا ډېر زیانمن شو، خو د څو کلنو راهیسې حکومت، ښکیلو اړخونو او بزګرانو لپاره هڅه کوي لارې چارې برابرې کړي چې د کرنې او مالدارۍ سکټور بیا را ژوندی کړي. په افغانستان کې د کرنیز اقتصاد پرمختګ او کرنیزو توکو د پروسس په برخه کې ډېر تاکید کیږي، ځکه چې دواړه برخې په کور دننه تولیدي توکو او لګښت په برخه کې په ځانګړې توګه د ټول هېواد په اقتصادي پرمختګ کې خورا مهم رول لوبوي.

زعفران یو قیمتي کرنیز محصول دی چې د افغانستان په شان په لږ اوبه لرونکو سیمو کې ښه کرل کیږي، خو د حاصل ټولول او پالل یې په نسبي ډول زیات زحمت ته اړتیا لري. افغان بزګرانو سږ کال د زعفرانو له پراخ حاصل څخه ښه لاسته راوړنه لرله، ځکه چې د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت داسې پلانونه اعلان کړل چې په دغه ګټور ژېړ رنګي بوټي لا نوره پانګونه وکړي.

د افغانستان د کرنې وزارت د معلوماتو له مخې، دا مهال په نړیوالو مارکیټونو کې یو کیلو زعفران ۱۶۰۰ ډالر دي، په داسې حال کې چې په ۲۰۰۰ کال یوازې ۲۰۰ ډالر کېدل. د اروپا، امریکا او آسیا د بېلابېلو هېوادونو په ۳۷۰ ډوله زعفرانو کې، چې د بروکسل د خوراکي موادو ننداړتون ته وړاندې شوي وو، افغانستان د ۲۰۱۵ کال د غوره زعفرانو ستایلنلیک او د سرو زرو ستوری ترلاسه کړ.

غوریان، زنده جان، اوبې، ګذره او پښتون زرغون د هرات ولایت له هغو مهمو ولسوالیو څخه دي چې د زعفرانو زیاته کرکیله یې ځانته ځانګړې کړې ده.

د هېواد د زعفرانو د کروندګرو د ټولنې مسئولینو په وینا د زعفرانو د تولید، پروسس، انډې کولو، بازار موندنې او د صادراتو په برخو کې د هېواد په بېلابېلو ولایتونو په تیره بیا په هرات ولایت کې زرګونو تنو هېوادوالو ته دکاري فرصتونو او زمینو د رامنځته کولو په موخه یې لارې چارې هوارې کړې دي. د زعفرانو کښت آسان دی، ځکه اوبه لږ غواړي او یوځل یې چې پیاز وکرل شي، څو کاله پرله پسې محصول ورڅخه ټولیدلی شي. که د افغانستان په ټولو ولایتونو کې د زعفرانو کښت دود شي، د دې تر څنګ چې د کوکنارو ښه بدیل ګرځي او د تریاکو د له منځه وړلو سبب کیږي، ډېرې نورې اقتصادي ښېګڼې به هم له ځان سره ولري. چې له دې ښېګڼو به یوه یې د کهوالۍ مخنیوی وي، د بېلګې په توګه که په اوسنیو شرایطو کې په ۴۰۰۰ هېکټاره ځمکه کې زعفران وکرل شي، کابو ۱۰۸۰۰۰۰ تنه به په کار وګومارل شي.

له نېکه مرغه د افغانستان دولت هم د هېواد بزګرانو ته د زعفرانو کښت، د تریاکو د ښه بدیل په توګه ور پېژندلی او هڅه یې کړې چې کښت یې ټولو ولایتونو ته وغځوي. ډېری بزګران چې پخوا د تریاک په کښت بوخت وو اوس یې د زعفرانو کښت ته مخه کړې؛ آن داسې چې اوس عملاً د هېواد لویدیځ ولایتونه له کوکنارو او تریاکو پاک شوي او ځای یې زعفرانو نیولی.▣

حمیدالله فیضي

اخیستنې:

1. https://www.bbc.com/pashto/afghanistan/2015/11/151104_ns_saffron_festival_herat
2. https://www.nunn.asia/79616
3. http://www.spogmairadio.af/index.php/newa/economic/item/3302-2018-06-07-11-17-24

بانک‌های مرکزی جهان در تلاش افزایش ذخایر طلا

یکی از وظایف بانک های مرکزی نگهداری و ادارهٔ ذخایر اسعار یا دارایی‌های ملی است. بانک‌های مرکزی جهان خصوصاً کشورهای در حال توسعه تلاش می‌ورزند تا ذخیرهٔ دارایی های خارجی خود را بگونهٔ تنظیم نمایند تا علاوه بر حفظ ارزش پول ملی خود، در زمان نیاز بتوانند از آن بصورت سهل استفاده کنند. در شرایط کنونی با توجه به وضعیت ناهموار سیاسی - اقتصادی جهان، خرید طلا بمنظور ذخیرهٔ دارایی‌ها، گزینه ای خوبی بانک‌های مرکزی جهان بشمار می‌رود که این روند بگونهٔ روز افزون در حال افزایش است. دارایی‌های سنتی در حال حاضر نقش استراتیژیکی را برای بانک‌ها ایفا می کند. طلاهای ذخیره شدهٔ یک کشور نه تنها به حیث وسیلهٔ مدافعه ای اوضاع وخیم بازار بکار می‌رود، بلکه در شرایط عادی نیز سطح اعتماد مردم را بالا می‌برد.

از دیدگاه سیاست اقتصادی، داشتن ذخایر طلا باعث ثبات اقتصادی شده و سطح اعتماد را افزایش می‌دهد. رئیس فدرال ریزرف ایالات متحدهٔ امریکا می گوید که نظر به شواهد سال ۱۹۹۹ قبل از ایجاد کمیتهٔ بانکداری مرکزی، پول کاغذی (بدون پشتوانه) را هیچ کس در داد و ستد خویش استفاده نمی کرد و در عوض طلا همواره به حیث وسیلهٔ مهم پرداخت مورد استفاده قرار می گرفت.

طلا در اکثریت کشورها مورد استفاده قرار می گیرد. این فلز گرانبها تحت معیار طلا در نیمهٔ دوم دههٔ ۱۸۰۰ و در سیستم Bretton Woods که پس از جنگ جهانی دوم ایجاد گردیده بود، در میان سایر دارایی‌ها و وسایل داد و ستد بگونهٔ واقعی نقش مرکزی را بخود اختصاص داده است. پس از آنکه نقش پولی طلا عزل گردید بانک‌های مرکزی کشورهای مترقی آنرا به حیث وسیلهٔ سرمایه گذاری مورد استفاده قرار دادند که نظر به حجم زیاد ذخایر طلا نزد بانک‌های مرکزی نرخ تکتانهٔ آن در بازار سپرده‌ها کاهش یافته و در عین زمان قیمت خود طلا در بازارهای معاملات نقدی نیز کاهش یافت.

دلیل کاهش نرخ مبادله و بی ثباتی بازارها، عدم هماهنگی برنامه‌های فروش طلا میان بانک‌های مرکزی گفته شده است. در این خصوص میتوان گفت که مشتریان از اینکه چه زمانی و به چه مقدار طلا از سوی بانک‌های مرکزی بفروش »

میرسد، آگاهی نداشتند بالاخره این مسئله در سال ۱۹۹۹ پس از اینکه بانک ها بصورت جمعی به این تفاهم رسیدند که بیشتر از ۲۰۰۰ تُن طلا (بطور مجموعی) را در ۵ سال متواتر و بیشتر از ۴۰۰ تُن را در طول یک سال بفروش نرسانند، حل شد و مجدداً به اعتبار طلا افزوده شد.

پس از بحران مالی ۲۰۰۸ فروش طلا در ابتدا کاهش و متعاقباً متوقف گردید. چهارمین موافقت نامهٔ بانک‌های مرکزی در قسمت فروش طلا در سال ۲۰۱۴ به امضاء رسید که در این موافقت نامه محدودیت فروش طلا در طول سال، ذکر نگردیده است. در عوض، جوانب امضاء کننده اظهار داشتند که قصد آنها از قید نکردن مقدار فروش طلا بدین معنی نیست که طلا با مقدار بزرگ بفروش برسد. باید گفت که امضاء کنندگان این موافقت نامه اکثراً بانک‌های مرکزی کشورهای مترقی بوده اند.

از لحاظ تاریخی، کشورهای که این موافقت نامه را امضاء کرده اند از ذخایر بزرگ برخوردار بوده که به حیث تضمین سیستم معیار طلا مورد استفاده قرار می‌گیرد. این کشورها دارای ذخایر بزرگ طلا در جهان می‌باشند. این در حالیست که تعداد کثیر از کشورها در بازارهای در حال انکشاف وجود دارد که جزء این سیستم نبوده و از ذخایر مجموعی قابل ملاحظهٔ برخوردار نمی باشند. در این اواخر ذخایر طلای روسیه و چین بگونهٔ قابل ملاحظه افزایش یافته است. این روند نمایانگر تلاش این کشورها برای مقابله با دالر امریکایی و افزایش قدرت سیاسی آنها می‌باشد.

برگرداندن ذخایر طلا توسط بانک‌های مرکزی

بی‌اعتمادی روی نظام مالی بین المللی و خطرات بالقوه در ذخایر کشورهای بیرون مرزی، بگو مگوها در میان افراد اجتماع در کشورهای در حال توسعه را افزایش داده که در نتیجه بانک‌های مرکزی را برای برگرداندن ذخایر طلای شان از کشورهای مترقی به کشور خود وا داشته است.

بُندیس بانک آلمان در امر بازگرداندن ذخایر طلای خود، یکی از بانک های مرکزی پیشگام این پروسه بوده است. در ماه جنوری سال ۲۰۱۳ این بانک اعلام کرد که این بانک قصد دارد تا نصف ذخایر طلای خود را الی سال ۲۰۲۰ به خزانهٔ خود انتقال دهد. در حقیقت این روند در سال ۲۰۱۷ به پایان رسید. دلیل این اقدام ایجاد و تأمین اعتماد در نظام مالی داخلی بوده و در عین حال حفظ و نگهداشت فلزات قیمتی بگونهٔ مجانی، عنوان شده است.

طلا به حیث ذخایر دارایی سنتی عاری از هرگونه خطر بوده که با توجه به این امتیاز این فلز گرانبها جایگاه خود را یک بار دیگر احیا و تثبیت نمود. با توجه به اعتبار جهان شمول که طلا دارد، بانک های مرکزی یک بار دیگر به این فلز رجوع کرده و اخیراً برای افزایش طلای خود تلاش دارند.▣

منبع: Global Public Investor 2018

برگردان: سید نورحسین میرزاد

د افغانستان بانک مشرتابه پلاوي د نړیوال بانک له استازو سره وکتل

د ۱۳۹۷ کال د زمري میاشتې ۲۲ مه نېټه – د افغانستان بانک مشرتابه پلاوي د نړیوال بانک د استازو په شمول، د عدلیې، مالیې او ښار جوړونې وزارتونو له پلاوو سره د افغانستان بانک په مرکزي دفتر کې د کتنې پرمهال په مالي اړینو موضوعاتو هر اړخیزې خبرې وکړې.

د افغانستان بانک لومړي مرستیال ښاغلي واحدالله نوشیر وویل چې د افغانستان بانک هڅه کوي چې د بانکي مشتریانو او مالي چارو د ګرندیتوب لپاره داسې پالیسۍ رامنځته کړي چې د اسانتیاوو ترڅنګ مالي چارې چټکې کړي.

دغه راز په غونډه کې ګډونوالو له خوا د صکوکو په قانون، اسلامي پالیسیو او اسلامي پور ورکونې په اړه خبرې وشوې او هغوی زیاته کړه چې د عدلیې وزارت هم باید د صکوکو قانون د تصویب او نافذ کیدو د مراحلو د بشپړولو لپاره چارې چټکې کړي.

دیادونې وړ ده چې د نړیوال بانک استازو هم د افغانستان بانک له کړنو څخه خوښي وښوده او زیاته کړه چې د افغانستان بانک سره په مالي موضوعاتو خبرې اترې دوام لري او راتلونکې میاشت کې به په دې اړه بله غونډه ترسره شي.▣

جلسه ای روی تطبیق مرحله دوم سیستم های ثبت اعتبارات عامه تدویر یافت

کابل، ۱۳ اسد ۱۳۹۷–د افغانستان بانک با درنظرداشت پیشرفت در سیستم های بانکداری و تجهیز آنها، درجهت تطبیق مرحله دوم سیستم های ثبت و اعتبارات عامه و ثبت حقوق رهنی براموال منقول پلان های را روی دست دارد. به همین منظور جلسه ای تحت ریاست محترم واحد الله نوشیر معاون اول د افغانستان بانک به اشتراک تیم کاری آمریت عمومی ثبت اعتبارات عامه و آمرین مشاوریت حقوقی، نظارت امور مالی و سیاست پولی تدویرگردید.

ابتدا محترم واحد الله نوشیر معاون اول د افغانستان بانک روی اهمیت سیستم های ثبت اعتبارات عامه وثبت حقوق رهنی براموال منقول در نظام بانکی افغانستان صحبت نموده و تطبیق این برنامه را برای توسعه و گسترش هرچه بیشترسیستم های ثبت اعتبارات عامه درکشور مؤثر خوانده و د رزمینه برای بخش های ذیربط هدایات لازم داد.

سپس سید عزیز الله سادات آمر عمومی ثبت اعتبارات عامه پیرامون موضوع صحبت نموده و در رابطه به تکمیل و تطبیق مرحله متذکره آمادگی کامل آمریت را اعلام نمود.

هدف عمده این نشست، استفاده از سیستم های ثبت اعتبارات عامه توسط ارگان های غیر مکلف که از لحظا قانونی تحت نظارت د افغانستان بانک قرار ندارند و هم چنان آوردن تعدیلات در برخی از موارد در قانون رهنی اموال غیر منقول در معاملات بانکی به منظور ایجاد چارچوب قانونی جهت ایجاد سیستم ثبت اموال غیر منقول بود که در این زمینه قبلاً با بانک جهانی و اداره مالی بین المللی تفاهم صورت گرفته است.▣

حریق بانکنوت های مندرس افغانی در زون غرب د افغانستان بانک

هرات، ۷ و ۸ اسد ۱۳۹۷- بتأسی از مفاد ماده های (۳۹ و ۴۲) قانون د افغانستان بانک و متکی به حکم شماره ۸۲۸ مقام ریاست د افغانستان بانک و با در نظرداشت طرزالعمل دست داشته، بانکنوت‌های مندرس افغانی تحت نظر هیئت محترم پروسهٔ محو بانکنوت های مندرس و نا مناسب بعد از چک و شمارش دقیق در زون ساحوی غرب د افغانستان بانک حریق گردید.

محترم محمد قسیم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک، حریق بانکنوت های مندرس را یک روال عادی عنوان نموده و افزود که بانکنوت های فرسوده همه ساله توسط نماینده‌گی های د افغانستان بانک در سطح کشور جمعآوری و سپس در محلات مخصوص درحضورداشت نماینده‌گان ادارات ذیربط حریق می گردد.

محترم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک به ادامه سخنانش افزود که مردم عزیز ما باید حین خرید و فروش و داد و ستدهای اقتصادی در زمینه استفاده درست افغانی توجه جدی نموده و برای جلوگیری از مندرس شدن زود هنگام آن سعی نمایند. هموطنان ما در نگهداری درست بانکنوت‌های افغانی از بکس های جیبی استفاده نمایند، زیرا در چاپ مجدد بانکنوت ها، پول هنگفت از بودجه دولت هزینه می شود که در صورت جلوگیری از مندرس شدن زود هنگام بانکنوت ها، می توان آنرا در سایر پروژه های عمرانی و زیربنایی کشور به مصرف رساند.

باید یادآور شد که هیئت مؤظف پروسهٔ حریق بانکنوت ها ترکیبی از نماینده گان وزارت های مالیه و عدلیه، شورای ملی جمهوری اسلامی افغانستان و د افغانستان بانک می باشد.

بانکنوت های مندرس حریق شده در انواعیه ۱، ۲، ۲۰، ۵۰، ۱۰۰، ۵۰۰ و ۱۰۰۰ افغانیگی بوده که جمعاً به تعداد ۲۱،۹۲۴ بندل گردیده و ۱،۱۹۸،۳۱۵،۰۰۰ یک میلیارد و یکصد و نود و هشت میلیون سه صد و پانزده هزار افغانی را احتوا می کرد. ▣

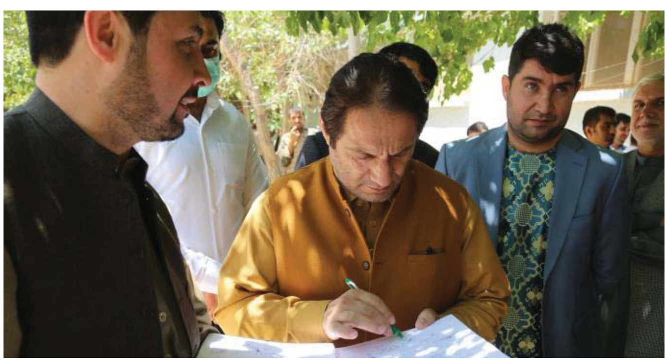

د افغانستان بانک اداري غونډه کې پر همکارۍ او همغږۍ ټینګار وشو

د ۱۳۹۷ کال د زمري ۲ مه – د افغانستان بانک دویم مرستیال د اړوندو آمریتونو په ګډون د اداري غونډې په ترڅ کې د همکارۍ او همغږۍ ترڅنګ په بېلا بېلو موضوعاتو خبرې او اترې وکړې او له اړوند آمرینو څخه یې د لا همکارۍ غوښتنه وکړه.

د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحیمي د آمریتونو د ستونزو له اوریدو وروسته د حل لارې په موخه بېلابېلو آمریتونو ته لازمې لارښوونې وکړې او له آمرینو څخه یې وغوښتل چې د مالي چارو د ښه والي او پرمختګ په موخه باید همکاري او همغږي ته پراختیا ورکړي.

ښاغلي رحیمي زیاته کړه چې د افغانستان بانک مشرتابه پلاوی هڅه کوي چې د چارو د ښه والي او د یوه عصري مالي سیستم د رامنځته کیدو په موخه چارې وړ، با استعداده او ځواکمنو مدیرانو ته وسپاري، څو د افغانستان د اقتصادي غښتلتیا لامل وګرځي.

د یادونې وړ ده چې د افغانستان بانک په اداري غونډه کې د دویم مرستیال په ګډون د بېلابېلو آمرینو او د یوشمېر آمریتونو مرستیالانو هم ګډون کړی وو.▣

د افغانستان د ګمرکاتو د کارکوونکو لپاره د مشکوکو مالي معاملاتو د راپور ورکونې په اړه ښوونیز پروګرام

کابل، د ۱۳۹۷ کال د زمري ۱۱ مه- د افغانستان بانک د مالي معاملاتو او راپورونو د څېړنې مرکز د پیسو د لیږد د مقررې، د مالي چارو په اړه د همکارۍ او همغږۍ، پیسو وینځلو او مالي مشکوکو معاملاتو د راپور ورکونې په اړه د سرحدي او مرکزي ګمرکونو کارکوونکو ته د عامه پوهاوي پروګرام په لاره واچوه.

د دې پروګرام موخه د قانوني تعذیراتو، پیسو وینځلو، د پیسو د لیږد مقررې او مالي مشکوکو معاملاتو په اړه د راپور ورکولو د پروسې کړندیتوب او معلوماتو راټولول دي.

د افغانستان د نافذه قوانینو له مخې د افغانستان سرحدي او مرکزي ګمرکونه اړ دي چې د مشکوکو مالي معاملاتو په اړه د افغانستان بانک د مالي معاملاتو او راپورونو د څېړنې مرکز ته راپور ورکړي.

د افغانستان د مالي معاملاتو او راپورونو د څېړنې مرکز مرستیال ښاغلي خیبر منصف د ښوونیز پروګرام په ترڅ کې وویل چې هڅه کوي د مشکوکو مالي معاملاتو د راپور ورکونې په برخه کې ښه والي رامنځته شي او له همدې لارې د افغانستان مالي سیستم له ستونزو او ننګونو خلاص او په هېواد کې د یوه عصري مالي سیستم لپاره لار هواره شي.

دغه راز د ګمرکاتو او مالیاتو د اکاډمۍ آمر ښاغلي ایمل عمري د مالي معاملاتو او راپورونو د څېړنې مرکز له خوا د دې ښوونیزو پروګرام په لاره اچول یو اړین ګام وباله او د دې ښوونیز پروګرام له دایریدو خوښي وښوده، ځکه چې د پیسو کنټرول د دولت لومړیتوب دی او د همدې لپاره هغه مالي معاملې چې له قانون سره په ټکر کې وي د ګمرکونو کارکوونکي اړ دي چې په اړه یې د مالي معاملاتو د راپورونو د څېړنې مرکز ته کره راپور واستوي.

د یادونې وړ ده چې دغه ښوونیز یو ورځنی پروګرام، د افغانستان بانک د مالي معاملاتو د راپورونو د څېړنې مرکز په تخنیکي همکارۍ د ګمرکاتو او مالیاتو په اکاډمۍ کې د کابل ولایت د ګمرک سربېره د سرحدي ګمرکونو ۵۵ تنو کارکوونکو لپاره په لاره اچول شوی وو.▣

ورکشاپ تشریح خصوصیات ایمنی بانکنوت‌های افغانی

هرات، ۹/ اسد/۱۳۹۷- ورکشاپی تحت عنوان تشریح خصوصیات ایمنی پول افغانی از جانب آمریت عملیات بانکی برای تعدادی از کارمندان زون غرب د افغانستان بانک و نماینده‌گان بانک های دولتی و خصوصی در زون غرب د افغانستان بانک برگزار گردید.

در آغاز این ورکشاپ محترم انورشاه یوسفی آمر زون غرب د افغانستان بانک پیرامون موضوع صحبت نموده گفت که بانکنوت های افغانی دارای خصوصیات ایمنی تخنیکی بوده و از کیفیت خوبی برخوردار است که به وضوح میتوان آنرا با پول های جعلی تفکیک کرد.

متعاقباً محترم میر عزیز برکی آمر عمومی عملیات بانکی ضمن صحبت تفصیلی در مورد ساخت و خصوصیات بانک نوت‌های افغانی، خصوصیات ایمنی و کیفیت آن از اشتراک کننده گان تقاضا بعمل آورد تا در زمینه فرهنگ سازی برای استفاده درست از پول ملی و چگونگی تدابیر برای جلوگیری از مندرس شدن زودهنگام آن تشریک مساعی به خرج دهند.

در ختم این ورکشاپ به سوالات تخنیکی اشتراک کننده‌گان پاسخ ارائه گردید.▣

جلسۀ بورد نظارت شرعی د افغانستان بانک دایر گردید

کابل، ۱۳ اسد ۱۳۹۷- د افغانستان بانک جلسۀ نوبتی بورد نظارت شرعی را روی چگونگی خدمات و گسترش معاملات بانکداری اسلامی تدویر نمود.

این نشست از سوی معاونیت بانکداری اسلامی آمریت نظارت امور مالی د افغانستان بانک، روی مسایل مختلف خدمات بانکداری اسلامی جهت سهولت هر چه بیشتر برای هموطنان محترم، مرور پالیسی ها، مقرره ها و مسائل شرعی "دریچۀ بانکداری اسلامی" در بانک‌های افغانستان برگزار گردید.

اعضای بورد نظارت شرعی، بیشتر روی تحقق و ضرورت نظام بانکداری اسلامی در افغانستان تأکید نموده، زیرا در صورت گسترش بانکداری اسلامی، باشنده‌گان کشور علاوه بر اینکه پول های راکد و ذخیره شده خویش را به بانک ها می سپارند، در کنار آن معاملات و داد و ستد های اقتصادی خود را نیز از طریق بانک ها انجام خواهند داد.

قابل یادآوری است که در این جلسه داکتر عبدالله لودین معاون بانکداری اسلامی نظارت امور مالی د افغانستان بانک، داکتر محمد مصطفی نیازی رئیس بورد نظارت شرعی، داکتر ولیزار جهانتاب معاون مقرراتی بانکداری اسلامی، داکتر محمد اکرم لال و سید خالد عزیز اعضای بورد نظارت شرعی اشتراک نموده بودند.▣

تلاش برای ارائه معلومات اعتباری دقیق به مشتریان

کابل ۱۶ و ۱۷ اسد سال ۱۳۹۷، آمریت ثبت اعتبارات عامه د افغانستان بانک به منظور تطبیق پلانهای مرحله دوم سیستم ثبت اعتبارات عامه، را نشستی‌در مقر بانک جهانی با اشتراک مشاورین مؤسسه مالی بین المللی(IFC)، مسئولین ارشد بخش کریدت بانک های خصوصی، مؤسسات کوچک مالی و ادارات و یا نهاد های غیر مکلف دایر نمود.
محترم سید عزیز الله سادات آمر ثبت اعتبارات عامه گفت که هدف اساسی از تطبیق این مرحله استفاده از میتود های معاصر غرض جمع آوری معلومات اعتباری از سایر ارگان های غیر مکلف در گزارش های اعتباری می باشد. تطبیق این سیستم باعث شد دسترسی به وجوه مالی، مؤثریت بهتر در کاهش خطرات مالی، تصمیم گیری بهتر در امور قرضه دهی می شود.

آمریت ثبت اعتبارات عامه طبق پلان استراتیژی پنج ساله د افغانستان بانک در نظر دارد تا به منظور سرعت بخشیدن در معاملات بانکی، ارائه معلومات کُلی در مورد تضمینات غیر منقول و ایجاد حق تقدم به افراد و ادارات ذینفع، سیستم ثبت حقوق رهنی بر اموال غیر منقول را در آینده های نزدیک ایجاد نماید. ایجاد سیستم متذکره نیازمند یا مستلزم بستر قانونی مربوط است، که بنا بر آن آمریت ثبت اعتبارات عامه پیش نویس تعدیلات در قانون رهن اموال غیر منقول را از قبل ترتیب و در جلسه متذکره مورد بحث قرار داد.

بر مبنای این موضوع آمریت ثبت اعتبارات عامه تلاش می ورزد تا معلومات اعتباری دقیق را برای مشتریان و نهاد های ذیربط و متقاضی در هر مقطع زمانی تقدیم کند. قابل یاد آوری است که تا الحال در این رابطه سه جلسه با نهادی مختلف صورت گرفته است.▣

د افغانستان بانک د فراه او نیمروز ولایتونو د استازندویه دفترونو د تشو بستونو د ډکولو لپاره ازموینه واخیستل شوه

کابل، د ۱۳۹۷ کال، د زمري۳ مه – د افغانستان بانک د کارکوونکو د ګمارنې په پروسه کې په روڼوالي ټینګار کوي او په همدې ترڅ کې یې د فراه او نیمروز ولایتونو د استازندویه دفترونو د تشو بستونو د ډکولو په موخه له ۶۵ کسانو څخه تحریري ازموینه واخیستله.

د افغانستان بانک د بشري سرچینو آمریت لوی آمر، ښاغلي بشرمل پسرلي وویل چې په ګمارنه کې د روڼوالي او ضوابطو ته د لومړیتوب ورکولو په موخه د ټولو ولایتې ګمارنو ازموینې په پلازمینه کابل کې اخیستل کیږي چې موخه یې روڼوالی او د تشکیلاتي جوړښت د ښه تنظیم لپاره د استعداد لرونکو او په لوړو زده کړو د سمبال وګړو په دندو ګمارل دي.

د بشري سرچینو لوی آمر همدا راز د ازموینې پروسې ګډونوالو ته ډاډ ورکړ چې د افغانستان بانک د آزموینې پروسه ډیره رڼه او پاکه ترسره کیږي او د هر ډول ستونزې د لیدو پرمهال ګډونوال کولای شي، خپل شکایت له د افغانستان بانک سره شریک کړي.

د یادونې وړ ده چې د افغانستان بانک د ټولو ګمارنو لپاره یوه رڼه پالیسي لري چې د هغې له مخې لومړی تحریري ازموینه اخیستل کیږي او په هغه صورت کې چې د ازموینې ګډونوال په تحریري ازموینه کې بریالي شي، بیا مرکې ته غوښتل کیږي او په مرکه کې له بریالیتوب سره سم په د افغانستان بانک اړوند بست کې په دنده ګمارل کیږي.▣

برنامهٔ آموزشی دو روزه جهت ارتقای ظرفیت کارمندان ساحوی آمریت عمومی نظارت امور مالی تدویر گردید

تاریخ: ۲۱ و ۲۲ اسد ۱۳۹۷ ، به منظور معیاری ساختن سکتور صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی و آغاز پروسه صدور جوازهای صرافی و خدمات پولی شرکتی در سطح زون های کشور، برنامه آموزشی در رابطه به شرکت های صرافی و خدمات پولی، رهنمود طی مراحل درخواستی های صرافی و خدمات پولی شرکتی، چگونگی بررسی پلان تجارتی، چارت تشکیلاتی و رهنمود چگونگی ترتیب پالیسی مبارزه با پولشویی و تمویل تروریزم توسط شرکت های صرافی و خدمات پولی، و سایر موارد مرتبط، از طرف بخش های مختلف آمریت عمومی نظارت امور مالی به کارمندان ساحوی آن آمریت در مرکز آموزشی دافغانستان بانک ارائه گردید.

در آغاز محفل محترم محمد سلیم صلاح آمر عمومی نظارت امور مالی معلوماتی در مورد پلان استراتیژیک برای سکتور صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی، اهمیت راپور دهی صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی و تهیه رهنمود های لازم در راستای گزارش دهی، برای اشتراک کننده گان ارائه کرده و در رابطه به معیاری ساختن سکتور تاکید ورزید.

متعاقباً محترم سید محسن سادات معاون جدید در بخش غیر بانکی آمریت عمومی نظارت امور مالی با تمام کارمندان زونها معرفت حاصل نموده و در مورد نقش و اهمیت بخش های غیر بانکی توضیحات لازم ارائه کرد.

سپس مدیریت نظارت از صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی، مدیریت نظارت داخل ساحه، مدیریت جواز دهی و مدیریت مبارزه با پولشویی و تمویل تروریزم، هر یک به منظور آغاز بهتر پروسه مجوز نمودن شرکت های صرافی و خدمات پولی و روند نظارتی، برنامه آموزشی خویش را ارائه نمودند.

د افغانستان بانک همواره تلاش نموده تا به هدف مصؤنیت و پیشرفت نظام مالی در کشور از تمام معاملات مالی نظارت به عمل آورده و جهت عیار ساختن نظام مالی کشور با معیارات بین المللی اقدامات مؤثر را انجام دهد.▣

اقتصادي خبرونه

ښاغلي ولسمشر بادغيس کې د ترکمنستان وارداتي برېښنا سب سټېشن پرانیست

جلالتماب ولسمشر محمد اشرف غني بادغيس ته د خپل سفر په ترځ کې د ترکمنستان څخه دغه ولايت ته د وارداتي بريښنا "قلعه نو" سب شتشن پرانيسته.

ښاغلي ولسمشر چې د زمري په ۴ مه د يوه لوړ پوړي پلاوي په مشرۍ د بادغيس ولايت مرکز قلعه نو ته تللی او هلته يې د قلعه نو د برېښنا يو سب سټېشن پرانيست.

د قلعه نو د ۱۱۰ کيلو ولته برېښنا د سب سټيشن د پرانستې په مراسمو کې د ترکمنستان د انرژۍ وزير هم حاضر وو.

دا سب ستېشن به ۷۰۰۰ کورنيو ته برېښنا برابره کړي. ښاغلي ولسمشر په قلعه نو کې يوې غونډې ته په وينا کې دا پروژه يوه مهمه اقتصادي پروژه وبلله او ويې ويل، چې دا سب ستېشن به د ولايت په مرکز قلعه نو کې خلکو ته برېښنا برابره کړي.

په بادغيس کې محلي چارواکي وايي، چې له ترکمنستان نه به د برېښنا شپاړس ميګا واټه وارداتي برېښنا د قلعه نو سب سټيشن ته راشي. ښاغلي ولسمشر په قلعه نو کې د بادغيس خلکو ته وويل چې نن او سبا په قلعه نو کې دی او له خلکو سره به له نيږدې د دوی په ستونزو خبرې وکړي.

ښاغلي ولسمشر وويل "زه دلته د دوه ساعتونو لپاره نه يم راغلی چې يو سويچ تاو کړم، نن او سبا يم تاسې سره ټولو سره به خبرې کوم." د بادغيس د برېښنا شرکت آمر انجنير محمد طاهر عظيمي وويل چې پخوا به يې د شپې پنځه ساعته برېښنا توزيع کوله او بيه يې ۳۳ افغانۍ وه.

د ترکمنستان د بريښنا د ليږد پروژه چې قلعه نو ته انتقاليږي اوه کاله وړاندې پيل شوې وه. د برېښنا دا پروژه د ترکمنستان د رباط کاشان له سيمې پيليږي، مزي يې ۵۲ کيلو متره د افغانستان په خاوره کې داخليږي او بيا د بادغيس له مرکز قلعه نو څخه يو کيلومتر بهر سب سټيشن سره نښلول کيږي.

جنگ تجاری چین و امریکا با وضع تعرفه های جدید شدت می‌گیرد

رسانه های امریکایی می‌گویند دولت دونالد ترامپ در حال بررسی وضع تعرفه ۲۵ درصدی روی محصولات چینی به ارزش ۲۰۰ میلیارد دالر است. این تعرفه بسیار بیشتر از تعرفه ده درصدی است که پیشتر گفته شده بود که امریکا روی محصولات چینی وضع خواهد کرد.

رسانه‌های امریکایی به نقل از منابع خود می گویند که تعرفه‌های جدید شاید امروز، چهارشنبه اول اسد، اعلام شوند، اما تعرفه ۲۵ درصدی هنوز نهایی نشده است.

در صورت وضع این تعرفه بالا، تنش میان چین و امریکا که اکنون درگیر یک جنگ تجاری هستند، بیش از پیش خواهد شد.

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری امریکا، چین را به سرقت مالکیت معنوی و رفتار غیرمنصفانه در مبادلات تجاری با کشورش متهم کرده است. امریکا در ماه جولای فهرستی از محصولاتی به ارزش ۲۰۰ میلیارد دالر را منتشر کرد که از اوائل سپتمبر روی آنها تعرفه وضع خواهد شد.

این فهرست شامل بیش از ۶ هزار محصول مانند مواد شیمیایی، مواد معدنی، پارچه و مواد مصرفی مانند دستکش‌های بیسبال و فیله یخ‌زده ماهی است.

امریکا پیشتر بر واردات کالا از چین به ارزش سالانه ۳۴ میلیارد دالر ۲۵ درصد تعرفه وارداتی بسته بود که چین در واکنش دست به اقدامی مشابه زد.

تهدیدهای امریکا در قبال چین شدت یافته‌اند و دونالد

»

ترامپ، رئیس‌جمهوری امریکا تهدید کرده است که روی ۵۰۰ میلیارد دالر محصولات وارداتی چین، تعرفه وضع خواهد کرد.

په پکتیا کې افغانۍ د کلدارو ځای نیولی

چارواکي وايي چې د کلدارو پر چلند بندیز هغه مهال بریالی شو چې د ګردېز ښار لسګونه دوکانونه یې له دې امر نه د سرغړونې په صورت کې د څو ورځو لپاره وتړل.

وروسته له هغه چې حکومت ګردېز ښاریانو ته د پاکستانۍ کلدارو د بندیدو لپاره یوه میاشت وخت ورکړی وو، اوس په دغه ښار کې حکومت د افغانۍ د ترویج لپاره پر دوکاندارانو او مشتریانو جدي څارنه لري.

د ګردېز ښار دوکاندار نیازګل وايي چې د کلدارو بندول سخت وو، خو دا کار هله شونی شو چې حکومت یو شمېر دوکانونه د دوکاندارانو د سرغړونې په صورت کې د دریو، دریو ورځو لپاره وتړل.

د ډاکټرنجیب الله د حکومت له سقوط وروسته، کله چې افغان مهاجرین خپل وطن ته ستنېدل شول، د یو شمېر نورو ولایتونو ترڅنګ په پکتیا کې هم د پاکستانۍ کلدارو چلند معمول شوی وو.

د صرافانو په وینا اوس په ګردېز ښار کې شاوخوا ۹۵ فیصده راکړه ورکړه په افغانۍ ترسره کېږي. که څه هم ځینو خلکو اندېښنه لرله چې دغلته افغانۍ کمه ده خو صرافان وايي چې دا ستونزه هواره شوې ده.

ګردېز ښاریان د افغانۍ د ترویج لپاره خوښ دي. دوی له حکومت نه غوښتنه لري چې دا پروسه لا نوره هم ګړندۍ کړي. د پکتیا والي شمیم خان کټوازی د دې مبارزې د لا جدي کولو خبر ورکوي.

د څېړونکو له نظره د هر هېواد اقتصاد د هغه له پولي واحد سره مستقیماً تړلی دی. د پوهنتون دا استاد وايي که په نورو ښارونو کې هم افغانۍ ترویج شي، دا د افغانستان پر اقتصادي وضعیت مثبت اغېز لري.

افغان دولت د افغانۍ د ثبات ساتلو لپاره تر ډېره بریده د ډالرو په خرڅلاو تکیه لري، مګر د څېړونکو په وینا په ورځنۍ راکړه ورکړه کې د بهرنیو اسعارو پر چلېدو بندیز هم د افغانۍ د نرخ په لوړېدو کې ډېره مرسته کوي.

۴۸ کارخانه پروسس کشمش در کابل به بهره برداری سپرده شدند

وزارت زراعت و مالداری می‌گوید، برای نگهداری و پروسس کشمش در ولایت کابل ۴۸ کارخانه به بهره برداری سپرده شده اند. اکبر رستمی سخنگوی این وزارت امروز به رادیو آزادی گفت، این کارخانه ها در هشت ولسوالی ساخته شده‌اند که در آن باغ‌های انگور بیشتر اند.

به گفته وی، ساخت این کارخانه‌ها ۳۵ میلیون افغانی هزینه برداشته که ۲۰ میلیون آنرا وزارت زراعت و بقیه آنرا باغداران پرداخت کرده اند. رستمی می‌افزاید، با ایجاد این کارخانه‌ها کشمش به گونه استندرد به بازار عرضه می‌شود و هم‌چنان از ضایعات انگور نیز جلوگیری خواهد شد.▣

سرچینې:

- د امریکا غږ راډیو، ۰۴/۰۵/۱۳۹۷
- مبی بی سی تاریخ نشر ۱۰ اسد ۱۳۹۷
- https://www.pashtovoa.com/a/pakistani-rupi-replaced-by-afghani-currency-in-paktia/4517250.html
- رادیو صدای آزادی اسد ۱۴، ۱۳۹۷

هارتوګ شفر: نړیوال بانک افغانستان ته د اوږد مهاله مرستو ډاډ ورکړ

د سوېلي اسیا لپاره د نړیوال بانک نوي مرستیال هارتوګ شفر له افغانستان څخه د لیدنې پر مهال کې د افغانستان له خلکو او دولته د ملاتړ او اوږدمهاله مرستو ډاډ ورکړ او روښانه یې کړه، چې دغه اداره هڅه کوي، څو نړیوال بانک د افغانستان د بیارغونې صندوق له لارې د دغه صندوق د ملاتړ کوونکو د تشویق په واسطه د نړیوال بانک د مرستو نورې مالي سرچینې رامنځته کړي، څو په هېواد کې د کاري فرصتونو او اقتصادي ودې لپاره چټکې مالي مرستې ترسره شي.

د سوېلي اسیا لپاره د نړیوال بانک نوي مرستیال هارتوګ شفر له افغانستان څخه لیدنه وکړه. د هغه د سفر موخه د اصلاحاتو د بهیر پر څرنګوالي بحث او په اقتصادي برخه کې د پرمختګ ارزونه، دغه راز د افغانستان له خلکو د نړیوال بانک د ملاتړ پر دوام ټینګار وو.

هارتوګ شفر د ۲۰۱۸ کال د جولای په لومړۍ نېټه د سوېلي اسیا لپاره د مرستیالۍ پر دنده وګومارل شو. په سوېلي اسیا کې افغانستان، بوتان، بنګله دېش، هندوستان، مالدیف، نیپال، پاکستان او سریلانکا هېوادونه شامل دي. نوموړي سوېلي اسیا ته خپل لومړی سفر له افغانستان څخه پیل کړ.

هارتوګ شفر کابل ته د درې ورځنۍ سفر پر مهال له ولسمشر جلالتمأب محمد اشرف غني، اجرائیه رییس ښاغلي ډاکټر عبدالله عبدالله، د مالیې وزارت له سرپرست او نورو لوړ پوړو چارواکو سره د کتنې پر مهال خبرې وکړې. دغه راز هغه د ملکي ارګانونو او مدني فعالانو، متشبثو مېرمنو، خصوصي سکټور او نړیوالو موسسو له استازو سره هم په افغانستان کې د پرمختګ او انکشاف پر موجوده فرصتونو او ستونزو بحث او خبرې وکړې.

هغه وویل: "افغانستان ته مې د لومړي سفر موخه دا ده چې په مستقیمه توګه د افغانستان د خلکو او دولت لپاره د نړیوال بانک د مرستو برابرولو له څرنګوالي خبر شم او د روغتیا، پوهنې، ولسي تړون ملي پروګرام، کرنې، د څښاك او اوبو لګولو لپاره د اوبو ساتنه او اداري اصلاحاتو په برخه کې د پرمختیایي پروژو اغېزې و ارزوم ". **هارتوګ شفر** د دغه مطلب پر دوام زیاته کړه" :له شته امنیتي ګواښونو او ظرفیتي محدودیتونو سره سره په ټولو برخو کې پرمختګ هیله بښونکی دی او مونږ د اصلاحاتو د پالیسۍ د تطبیق په برخه کې د افغانستان د حکومت د هڅو قدرداني کوو".

د نړیوال بانک مرستیال له لوړپوړو حکومتي چارواکو، خصوصي سکټور، مدني ټولنو، د ښځو له استازو او نړیوالو مرستندویانو سره په خبرو کې د افغانستان له خلکو او دولته د ملاتړ او اوږدمهاله مرستو ډاډ ورکړ او روښانه یې کړه، چې دغه اداره هڅه کوي، څو نړیوال بانک د افغانستان د بیارغونې صندوق له لارې د دغه صندوق د ملاتړ کوونکو د تشویق په واسطه د نړیوال بانک د مرستو نورې مالي سرچینې رامنځته کړي، څو په هېواد کې د کاري فرصتونو او اقتصادي ودې لپاره چټکې مالي مرستې ترسره شي.

په افغانستان کې د نړیوال بانک پروژې او پروګرامونه د ۲۰۱۷ نه تر ۲۰۲۰ کلونو لپاره د دې اداري د هېوادني ګډون په چوکاټ کې تطبیقیږي. نړیوال بانک د افغانستان د بیارغونې صندوق مدیریت چې د نړیوالو ارګانونو او مرستندویه هېوادونو د مالي ملاتړ لویه سرچینه ده، هم پر غاړه لري. د افغانستان د بیارغونې صندوق د درې کلن هېوادني ګډون د چوکاټ او د دغه صندوق د مالي مرستو پروګرام له مخې مالي مرستې برابروي. د افغانستان د بیارغونې صندوق او نړیواله پرمختیایي اداره هر کال له یو میلیارد ورېیا مرستو څخه زیات (۲۵۰ میلیون ډالر د نړیوالې پرمختیایي اداري برخه او ۸۰۰ــ ۹۰۰ میلیون ډالر د افغانسان د بیارغونې د صندوق برخه برابروي). سربېره پر دې نړیواله مالي اداره د یو نړیوال فعال ارګان په توګه د خصوصي سکټور په برخه کې له دغه سکټور څخه د ملاتړ په موخه او د پانګوالۍ د مالي سکټور د اصلاحاتو په برخه کې له افغانستان سره د ۵۴،۵ میلیونه ډالرو مرستې ژمنه هم کړې ده.

د نړیوال بانک د ګروپ څو اړخیزې پانګوالۍ اداري هم په افغانستان کې تر اوسه له څلورو اقتصادي پروژو د ملاتړ لپاره د ۱۲۲ میلیونه تضمیني ډالرو په لګښت پانګونه کړې ده.▣

سرچینه:

http://www.worldbank.org/ps/news/press-release/2018/07/31/new-world-bank-vice-president-visits-afghanistan-reassures-continued-support

خطوط آهن،
راه ارتباطی مطمئن جهت توسعه تجارت

ادارۀ خط آهن افغانستان گفته است که کار خط آهن افغانستان – تاجکستان در اواخر سال روان میلادی آغاز میگردد. این خط آهن از ساحۀ کلخوز آباد تاجکستان آغاز و بعد از طی ۵۰ کیلو متر فاصله با عبور از دریای پنج و آمو به شیرخان بندر در ولایت کندز میرسد.

در موافقتنامۀ ساخت و ساز این پروژه که میان افغانستان و تاجکستان صورت گرفته است. تاجکستان مصارف اعمار پل بالای دریای آمو و در عین زمان هزینۀ ساخت و ساز ایستگاه خط آهن شیرخان بندر را می پردازد. همچنان بر مبنای گزارش ها قرار است که بعد از تکمیل پروژه متذکره، این خط آهن بعد از طی کردن فاصلۀ ۶۵ کیلو متری به شهر کندز و سپس به شهر مزار شریف وصل گردد.

خط آهن افغانستان – تاجکستان در کنار اینکه فُرصت فعالیت های اقتصادی بیشتر را میان افغانستان و تاجکستان فراهم می سازد، همچنان راه های ارتباطی سریع و مطمئن را به سایر کشور های آسیای میانه و مارکیت های جهان باز خواهد نمود.

یکی از ویژه گی های مهم این خط آهن این است که افغانستان با استفاده از آن به حیث کانون ترانزیت میان آسیای میانه و جنوب آسیا قرار گرفته و نقش سازندۀ را در انتقال و ترانزیت انرژی ایفاء خواهد نمود و می تواند بحیث پل انرژی میان کشور های منطقه نقش داشته باشد.

تاجکستان، ترکمنستان و قزاقستان از جمله کشور های رو به توسعه بوده و از امنیت خوبی برخوردار می باشند. نظریه پردازان اقتصادی جهان به این نظر اند که اقتصاد جهانی در آیندۀ نه چندان دور از کشورهای خلیج فارس بخصوص از شهر دوبی به کشور های آسیای میانه بطور مشخص به کشور قزاقستان نقل مکان می کند.

بنابر این، افغانستان منحیث پل ارتباطی موقعیت ترانزیتی خود را به مثابۀ یکی از مسیر های نزدیک و ارزان به پایتخت اقتصادی جهان در آسیای مرکزی تقویه نموده و زمینه را جهت بهره برداری از این راه برای خود فراهم کند. تقویۀ خط آهن به تبع خود درآمد های حاصل از حق العبور قطار های تجارتی را که قرار است

از قلمرو افغانستان عبور نماید، بهبود بخشیده و زمینه رونق اقتصادی و هم گرایی سیاسی را فراهم کرده و در کنار آن تولیدات افغانستان را به بازار های جهانی انتقال می دهد.

از آنجائیکه درآمد ۶۰ درصد خانواده ها در افغانستان به زراعت پیوند دارد، آنها مستقیماً در بخش زراعت در سایر نقاط کشور کار می نمایند. با تطبیق این خط آهن، توسعهٔ زراعت پایدار به میان آمده و مردم در بخش های مختلف زراعت مانند، کشت، آبیاری، جمعآوری، پروسس، بسته بندی، انتقال و ... شامل کار می گردند.

به هر پیمانه ای که زراعت و تولیدات زراعتی بیشتر و بسته بندی آن بهتر شود، زمینه و فُرصت کار برای مردم در تمام نقاط مختلف کشور فراهم می گردد و به همین شکل محصولات زراعتی افغانستان توان رقابت در بازار های جهانی را پیدا خواهد نمود.

در صورت تحقق پروژه های خط آهن در افغانستان که طبعاً باعث افزایش در تجارت می گردد، انواع درختان مثمر و سبزیجات رشد نموده، و بر علاوه تکافوی نیاز های داخلی کشور، میتوان مازاد آنرا از طُرق مختلف بخصوص از طریق راه های زمینی به سایر شرکای تجارتی کشور صادر کرد. سبزیجات و میوه های افغانستان به دلیل طبیعی بودن آنها خریداران زیادی در سایر نقاط جهان بخصوص در آسیا، اروپا و افریقا دارد که انتقال آن ها از افغانستان به کشور های آسیایی و ... توسط خط آهن به سهولت امکان پذیر است.

خط آهن در بخش معادن نیز حایز اهمیت است. انتقال زغال سنگ، گاز، مرمر، سنگ ها و سایر مواد تعمیراتی، تولیدات فلزی، ادویه جات و ... از این طریق سهلتر صورت می گیرد. ایجاد خط آهن در افغانستان یک صنعت مهم بوده، که در بخش های مختلف، باعث توسعهٔ زیر ساخت ها، حفظ منافع مالی، احیا و ایجاد اماکن توریزم و درک بیشتر مردم جهان از افغانستان می گردد.

سیاحت پایدار بوسیلهٔ خط آهن می تواند آثار اقتصادی، اجتماعی، محیط زیستی و امنیت پایدار را در جامعهٔ ما به جا بگذارد. سیاحت برای افغانستان یک محرک مناسب اقتصادی، رشد تجارت، جذب سرمایه، بهبود اقتصاد خانواده های کم درآمد، ایجاد اشتغال، تقویت اقتصاد جوامع روستایی، ایجاد شهر و مراکز جدید خرید و فروش، تقویهٔ تکنالوژی، صنایع دستی، حفظ محیط زیست، کمک به میراث فرهنگی، ترویج فعالیت های بشر دوستانه، درک فرهنگ متقابل، و کمک به باز سازی بعد از جنگ در کشور می باشد که این همه با تحقق خطوط آهن امکان پذیری بیشتر دارند.▣

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

۱. https//:www.dariVoa.com / عنوان / کار ساخت قطار آهن تاجکستان – افغانستان آغاز می شود / تاریخ نشر ۲۸ / ۴ / ۱۳۹۷

۲. http://afghanistanembassy.org.uk / عنوان / رهنمود فُرصت های سرمایه گذاری در افغانستان / تاریخ نشر اکتوبر ۲۰۱۴

3. www.sada-e-azadi.net / عنوان / ایجاد ارتباط میان مارکیت های منطقه / تاریخ نشر چهارشنبه ۱۱/ اسد / ۱۳۹۲

مختصری در مورد
اوراق قرضه

اوراق قرضه یا Bonds به آن نوع سرمایه مایه گذاری گفته میشود که در آن سرمایه گذار به شخص حقوقی یا نهاد (شرکتی یا دولتی) پول قرض داده و شرکت دریافت کنندهٔ وجوه (اعتبار گیرنده) متعهد می شود تا اعتبار مورد نظر را در یک زمان مشخص با پرداخت فایده دوره ای ثابت، باز پرداخت نماید. زمان مشخص برای باز پرداخت اصل پول در ختم معیاد تعیین شده و پرداخت فایده یا کوپون (Coupon Payment) ثابت به شکل دوره ای هر شش ماه (Semi annual) پرداخت میگردد. اوراق قرضه از نظر سر رسید به کوتاه مدت (یک الی سه سال)، میان مدت الی ده سال و دراز مدت اضافه تر از ده سال میباشد.

اوراق قرضه از جانب نهاد های دولتی، مؤسسات اعتباری، شرکت ها و نهاد های بین المللی در بازار های اولیه (Primary Market) صادر میشود و هدف عمدهٔ نشر این اوراق تمویل مالی پروژه های مهم عمرانی یک نهاد می باشد. اوراق قرضه دارای ارزش اسمی، سر رسید، کوپون، بهره، کیفیت اعتبار، قیمت بازار و غیره می‌باشد.

اوراق قرضه یا Bonds به انواع مختلف می باشد که مختصر آنرا از قرار آتی به معرفی می گیریم:

اوراق قرضه شهرداری‌ها: در بسیاری از کشورها، شهرداری‌ها از طریق انتشار اوراق قرضه، نیازهای مالی خود را تأمین می‌کنند و این گونه اوراق، وثیقه یا ضمانت ملکی ندارند. این اوراق، با ارزش اسمی و سررسیدهای متفاوت منتشر می‌شوند.

اوراق قرضه شرکت‌ها: این اوراق توسط شرکت‌های خصوصی منتشر شده و نرخ بازده آن از نرخ بازده اوراق قرضه دولتی بیشتر است. شرکت‌ها به همین منظور ترجیح می‌دهند تا پول مورد نیاز خود را از این طریق به دست آورند. بسیاری از

محبوب الله شریفی
مدیر خطرات
آمریت عمومی عملیات بازار

این نوع اوراق قرضه در بازار ثانوی توسط سرمایه گذاران قابلیت خرید و فروش را دارند. این نوع اوراق قرضه دارای درآمد زیاد بوده و در کنار آن دارای خطرات اعتباری نیز میباشد و سرمایه گذار نمیتواند فایده و یا اصل پول را دریافت کند. در این نوع اوراق درجه بندی خطرات از جانب کمپنی های معتبر سرمایه گذاری Standard & Poor's, Moody's قابل ملاحظه می‌باشد و سرمایه گذار درجه AAA بلندترین، AA و A همچنان BBB را برای سرمایه گذاری نظر به خطر پائین ترجیح میدهد. مثال این نوع اوراق را از طرف کمپنی های بزرگ مانند فیسبوک، پیپسی، کوکاکولا، مایکروسافت و غیره نامبرد.

اوراق قرضه دولتی: این اوراق، توسط

»

دولت منتشر می‌شود و سررسید طولانی دارند. دولت برای تأمین کسر بودجه و یا تأمین سرمایه مورد نیاز طرح‌های عمرانی خاص یا عام اقدام به انتشار اوراق قرضه دولتی می‌کند. معمولاً نرخ بهره این اوراق، در تمام دوره ثابت است. این اوراق بیشتر از طرف دولت امریکا نشر میشود. در نتیجه در شرایط تورمی، ممکن است خریداران این اوراق، نه تنها سود نکنند؛ بلکه متضرر هم شوند.

اوراق خزانه ملی: این نوع اوراق قرضه از نگاه زمان، میان‌مدت هستند که از طریق دولت مرکزی انتشار می‌یابند. این اوراق دارای بهره ثابت بوده که نرخ بهره طی مدت سرمایه‌گذاری افزایش می‌یابد.

اوراق قرضه با بهره متغییر یا شناور: به اوراقی گفته می‌شود که نرخ بهره آن متغیر و تابعی از شاخص‌های اقتصادی مثل تورم یا نرخ بهره اوراق خزانه است. خوبی این اوراق در این است که قیمت بازاری آنها، هیچ‌گاه به‌خاطر تغییر در نرخ بهره بازار تغییر نمی‌کند و همیشه با ارزش اسمی آن برابر خواهد بود.

اوراق قرضه کلاسیک با بهره ثابت: این شکل اوراق قرضه بنام اوراق قرضه غیر قابل تبدیل نیز یاد می‌شود و برای کُل دوره اعتبار، دارای نرخ بهره اسمی ثابتی است. معمولاً گواهی‌نامه بهره کوپون که منعکس‌کننده میزان بهره است، همراه با اوراق قرضه ارائه می‌گردد.

اوراق قرضه بدون بهره: این نوع اوراق بهره سالانه ندارد و شرکت انتشاردهنده در پایان سررسید، ارزش اسمی اوراق و بهره چند ساله آنها را یک‌جا می پردازد. ویژگی این اوراق، در ریسک بالای آنها نسبت به تغییرات نرخ بهره است. اگر در آینده، نرخ بهره بازار کاهش یابد، صاحبان این اوراق، منفعت زیادی به‌دست می‌آورند.

اوراق با بهره ترکیبی: این اوراق براساس توافق برای مدت مشخص دارای کوپن (Coupon) بهره نبوده، اما برای مدت باقی‌مانده از عمر قرضه، کوپن‌هایی با نرخ بالاتر از میانگین بهره دوره ای صادر می‌شود. این اوراق، معمولاً به نرخ ارزش اسمی انتشار یافته و بازخرید آن معمولاً به ارزش اسمی انجام می‌گیرد.

اوراق قرضه بدون کوپن: این اوراق قرضه تا سررسید سود، پرداختی در قالب کوپن نداشته و فایده آن با توجه به تنزیل قیمت اسمی آن است. به این شکل که در زمان فروش قیمت آن کمتر از قیمت اسمی بوده و در سررسید قیمت اسمی آن پرداخت می‌شود و این تفاوت در قیمت اسمی و معامله فایده آن محسوب می‌شود. قیمت در زمان خرید ارزش فعلی آن بوده که با توجه به نرخ بهره بازار تنزیل شده است.▣

منابع:

1. https://www.bourseiness.com/financial-and-economic-dictionary/bond
2. https://www.investopedia.com/walkthrough/corporate-finance/3/bonds/introduction.aspx
3. https://www.thestreet.com/story/229831/1/the-different-kinds-of-bonds.html

د نړیوال بانک مرستو ته ځغلنده کتنه

افغانستان له درې لسیزې جګړې وروسته له ۲۰۰۲ زیږدیز کال وروسته بیاځلي په نړیوالو پروګرامونو کې څرګند شو او د دې وخت په درشل کې په سیاسي، اقتصادي او ټولنیزو برخو کې د ډیرو بدلونونو کتونکی یو.

که څه هم په تېرو ۱۶ کلونو کې خورا پرمختګونه شوي او افغانستان له نړیوالو څخه په بېلا بېلو برخو کې میلیاردونه ډالر مرستې ترلاسه کړي، خو لاهم ګڼې ننګونې شته چې کولای شي د افغانستان سیاسي، اقتصادي او ټولنیز پرمختګونه له خنډونو سره مخ کړي.

د راپورونو او معلوماتو له مخې د افغانستان سړي سر عاید له ۲۰۰۲زېږدېز کال راهیسې خورا بدلون موندلی دی، خو بیا هم افغانستان د نړۍ د بیوزله هېوادونو په کتار کې ولاړ دی او د افغانستان ۵۴ سلنه کسان د بیوزلۍ تر کرښې لاندې ژوند کوي.

د ۲۰۰۲ زیږدیز کال راهیسې کله چې نړیوال بانک له افغانستان سره د مرستو لړۍ پیل کړه په دې ترڅ کې یې د ښوونې روزنې، لارې جوړونې، کرنې، برېښنا، روغتیا، وړتیا لوړونې او همدا راز د حکومتي اصلاحاتو په برخه کې په میلیاردونو ډالره بلاعوضه مرستې کړې دي. په نویو مرستو کې د افغانستان د مالیې وزارت او نړیوال بانک ترمنځ د ۳۵۰ میلیونه امریکایي ډالرو په ارزښت، د وړیا مرستو یو تړون لاسلیک شو چې موخه یې له اصلاحاتو ملاتړ او د لوړې مخینوی دی.

د دې مرستو ارزښت کولای شو چې په څو برخو ووېشو، لومړی دا چې د افغانستان له حکومت څخه ملاتړکیږي، دویم دا چې دغه پیسې د لوړې د کچې راکمولو او په پایله کې د اقتصادي ودې او مالي مدیریت د ښه والي لپاره لګول کیږي.

د زیاتو ستونزو او له ننګونو سره مخ شرایطو سربېره، د نړیوال بانک یوې ډلې له دې بلاعوضې نوې مرستې سره وښوده چې افغان دولت سره د اړتیا وړ خدمتونو د لاښه توب په برخه کې د اوږدې مودې لپاره ژمن دي خو په بدل کې افغانستان ورسره ژمنه کړې چې د پرمختګونو او د مرستو دوام لپاره به دا مرستې په رڼه، عادلانه او اړینه برخه کې لګول کیږي.

د معلوماتو له مخې، نړیوال بانک په تېرو ۱۶کالونوکې له افغانستان سره د ۳۸ میلیارډه امریکایي ډالرو په ارزښت بېلابېلو برخو کې مرستې کړې دي، خو امنیتي ستونزې له افغانستان سره د نړیوالو مرستو اغیزې کموي. په بروکسل ناسته کې مرسته کوونکو هېوادونو له افغانستان سره په غیر نظامي برخو کې تر ۲۰۲۰ کال پورې ۱۵.۲ میلیارده ډالرو مرستې ژمنه وکړه. خو له دې سره سم د هېواد په بېلابېلو برخو کې امنیتي ستونزې زیاتې شوې چې دا ستونزې د یادو مرستو پر ګټو ناوړه اغیز شیندلای شي.

د افغانستان د اقتصادي پرمختګ لپاره زیاتو مرستو ته اړتیا ده، خو هغه مهال د دې مرستو اغېز زیاتیدلای شي چې نړیوالې مرستې په رڼه او عادلانه او له نړیوالو سره د ژمنو پر بنسټ ولګول شي.

ویل کیږي ترڅو چې د هېواد امنیتي وضعیت ښه نشي، پراختیایي او د

»

بیارغونې پروژې په سمه توګه نه پلې کیږي. د هېواد په یوشمېر سیمو کې روان امنیتي وضعیت د اندېښنې وړ دی، له دې سره اړتیا لیدل کیږي چې د پراختیایي پروژو د پلي کولو لپاره دولت باید جدي تدابیر ونیسي.

پرمختللي هېوادونه خپل مالي امکانات له خپلو داخلي عوایدو څخه ترلاسه کوي، خو هغه هېوادونه چې کورني عواید یې د پرمختیا لپاره بسنه نه کوي اړ دي، څو له بهرنیو هېوادونو او نړیوالو موسسو څخه پورونه ترلاسه کړي، چې ډیری پورونه سخت شرایط لري او باید پورونه له ګټې سره یو ځای بیرته هغه هېوادونو او یا موسسې ته ورکړل شي.

په نړۍ کې ډیر داسې هېوادونه هم شته چې د خپل هېواد اساسي او بنسټیزې پروژې یې په پیل کې د بهرنیو مرستو او پورونو په مټ بشپړې کړي، بیا وروسته پیاوړي شوي او هېواد یې د اقتصادي ودې داسې یوه پړاو ته رسولی چې په ځان متکي شوی او بهرنیو مرستو او پورونو ته یې شا کړې ده چې ښه مثالونه یې په آسیا کې مالیزیا، سنګاپور او یوشمېر نور هېوادونه دي چې اوس د پیاوړي اقتصاد څښتنان دي او بهرنیو مرستو ته اړتیا نه لري.

د بن د کنفرانس نه وروسته چې کوم بدلونونه او حکومتونه رامنځ ته شول، د افغانستان لپاره یو ډیر طلایي چانس ګڼل کیده، ځکه په لومړي ځل د نړۍ ډیر ستر هېوادونه او ټوله نړۍ د افغانستان ترڅنګ ودریدل او د افغانستان د بیا آبادۍ هوډ یې وکړ او له افغانستان سره یې مرسته وکړه.

له بده مرغه افغانستان لا اوس هم د دې جوګه شوی نه دی، څو خپل اقتصادي او مالي ستونزې پخپله د خپلو کورنیو عوایدو په مټ حل کړي او د شپاړسو کلونو له تېرېدو نه وروسته اوس هم افغانستان بهرنیو مرستو ته اړ دی او نشي کولی چې له بهرنیو مرستو پرته خپلې ستونزې حل کړي.

د ملي یووالي د حکومت په راتګ سره د ولس په زړونو کې یو ځل بیا دا هیلې راټوکیدې چې هېواد به له اوسنیو ستونزو نه خلاصون مومي، د فساد، بې عدالتی، بیکاري او بې وزلۍ پرضد به پیاوړي ګامونه واخیستل شي، په ادارو کې به اصلاحات راشي او دولس په ژوند کې به مثبت بدلونونه رامنځته شي.

که څه هم اوسني حکومت په دغه موده کې د بدلونونو لړۍ پیل کړې او په زیاتو برخو کې یوشمېر بدلونونه رامنځته شوي او هڅې رواني دي ترڅو د بدلونونو لمن نوره هم پراخه شي، خو بیا هم پرمختګونه د چارو چټکتیا ته اړتیا لري.

په بهرني سیاست کې د دولت د څرګندو لاسته راوړنو ترڅنګ دولت په اقتصادي برخه کې هم داسې اقدامات ترسره کړي چې په تیرو شپاړسو کلونو کې نه دي ترسره شوي. د لاجوردو د لارې پرانېستل ، د چابهار بندر د کار پیلیدل، د هرات د سلما بند بشپړیدل، دغه راز د یوشمېر نورو بندونو د جوړېدو د کار پیلول، د کرني د سکټور د پیاوړي کولو هڅې، د ډبرو سکرو، ګازو، باد او لمر نه د انرژي د ترلاسه کولو بېلابېلې طریقې د بنسټیزو پروژو د عملي کولوهغه هڅې دي چې اوسني دولت د خپلې واکمنۍ په بهیر کې ترسره کړې دي. هېله ده چې د نوېو پروژو په پلي کیدلو سره د هېواد کورني عواید زیاتوالی ومومي او ګران افغانستان د نړیوالو مرستو له اړتیا څخه خلاصون پیدا کړي.▣

اخېستنې:

1. http://www.afghan-german.net/upload/Tahlilha_PDF/wardak_faruq_sigar.pdf
2. https://pa.azadiradio.com/a/29227880.html
3. 07/05/1397 /http://sana.af

بیوزلی او بې کاري د افغانانو ستري ستونزې

د افغانستان دولت او نړیواله ټولنه باید افغانستان د اقتصادي ودې او د بیکارۍ د له منځه وړلو لپاره داسې چارې ومومي چې په رښتیا وکولای شي د دې دوو سترو ستونزو د له منځه وړلو لپاره مثبت اغیز ولري.

د افغانستان څخه د بهرنیو ځواکونو په وتلو سره د بهرنیو مرستې هم له افغانستان سره کمې شوې او هغو کسانو چې له بهرنیانو سره په مستقیم او غیر مستقیم ډول کار کاوه، هغوې هم خپلې دندې له لاسه ورکړې او اوس د بیکارانو له ټولګې سره یوځای شوي چې په اقتصادي ودې منفي اغیز کړی دی. د نړیوال بانک د راپورو پربنسټ چې په ۲۰۱۷ زیږدیز کال کې خپور شوی دی، ښکاره وي، هغه کسان چې د بیوزلۍ تر کرښې لاندې ژوند کوي ورځنی عاید یې ۱اعشاریه ۲۵ ډالرو ته رسیږي او د دې ترڅنګ نږدې دوه میلیونه کسان بې کاره دي.

بیوزلي یوه ټولنیزه ستونزه ده چې په نړۍ کې میلیونونه کسان ورسره لاس او ګریوان دي. افریقایې او سویلي آسیا د هغو هېوادونو له ټولګې څخه دي چې بیوزلي کسان په کې ډیر دي. افغانستان هم یو له هغو هېوادونو څخه دی چې بیوزلي سره لاس او ګریوان دی او یو له هغو هېوادونو څخه ده چې ورځنی عاید یې کم دی او په همدې بنسټ د فقر کچه په کې لوړه ده.

که څه هم په افغانستان کې د بیوزلۍ په اړه کره شمیرې موجودې نه دي، خو په ټولېزه کې د شوروي له یرغل سره یوځای او په افغانستان کې د کورنیو جګړو پیل، په هېواد کې د بیوزلي او فقر کچه لوړه کړې ده چې هغه مهال ډیری افغانان کډوالۍ ته مخه کړه او خپل کار او شتمنی یې له لاسه ورکړې ده چې دا جګړه لاهم روانه ده، خو ویلی شوچې په بشپړه توګه له جګړې خلاصیدل د بیوزلي او فقر د لمنې ټولول دي.

په ۲۰۰۱ زیږدیزکال کې افغانستان ته د نړیوالو ځواکونو په راتلو سره میلیاردونه ډالر افغانستان ته د مرستې په توګه راغلل او په ځینو سکتورونو کې پرمختګ هم رامنځته شو، خو د نړیوال بانک د شمېرو پربنسټ بیوزلي په افغانستان کې د نړۍ په پرتله ثابته پاتې ده او د بیوزلۍ په برخه کې د پام وړ کموالی نه دی راغلی .

د اسیا پراختیایي بانک د راپور پربنسټ، تر راتلونکو دوو کلونو به د افغانستان اقتصادي وده پر خپل حال پاتې شي. دغه بانک په خپل تازه راپور کې ویلي، امنیتي، اقتصادي او سیاسي لاملونو ته په کتو به په ۲۰۱۸ او ۲۰۱۹ کلونو کې د افغانستان په اقتصادي وده کې ډېروالی را نه شي او پر خپل حال به پاتې وي. د آسیایي بانک په راپور کې راغلي، له ۲۰۱۶ څخه تر ۲۰۱۷ کاله پورې د افغانستان اقتصادي وده له۲.۴ څخه ۲.۵ ته لوړه شوې چې دا پخپل ذات کې لږه اقتصادي وده ده.

د افغانستان د مالیې وزارت د معلوماتو له مخې د آسیایي پراختیا بانک د موندنو پر خلاف په ۲۰۱۷ کال کې افغانستان کې اقتصادي وده ۲.۸سلنه وه او وړاندوینه کیږي چې په روان کال کې دا شمېره ۳.۵ سلنې ته لوړه شي. د دې وزارت چارواکو ویلي؛ ځینې اقتصادي پروګرامونه او په مالي او سوداګریز سکتور کې اصلاحات به د دې لامل شي چې اقتصادي وده لا ښه شي او اقتصادي

»

وده هم د تېر کال په پرتله لوړه شي.

په ۲۰۰۷ او ۲۰۰۸ کلونو کې په ټولیز ډول ۳۶.۳ سلنه افغانانو د بې وزلۍ تر کرښې لاندې ژوند تېراوه. د نړیوال بانک او افغان دولت د یوه ګډ راپور له مخې، چې څو میاشتې وړاندې خپور شو، په ۲۰۱۳ او ۲۰۱۴ کلونو کې دغه وضعیت د خرابېدو په لور روان و او په دغو کلونو کې د بې وزلۍ کچه ۳۹.۱ سلنې ته لوړه شوې وه. په دغه ګډ راپور کې بې کاري، د جګړو تودېدل او د نړیوالو مرستو کمېدل د بې‌وزلۍ د کچې لوړېدو مهم لاملونه بلل شوي وو.

د فقر کرښه یو ملي نورم بلل کېږي، چې د ژوند د اړتیاوو لپاره د لومړنیو لګښتونو څه رنګوالی په کې ارزول کېږي، په دې توګه دا لګښت کېدای شي چې د خوراکي توکو یوه بسته وي، چې د هر شخص لپاره په څلورویشتو ساعتونو کې ۲۱۰۰ کیلو کالوري انرژۍ تامین شي. همدارنګه دغه لګښت د غیر خوراکي توکو د اړتیاوو برابرونکې، لکه د کور لګښتونه، کالي، تحصیل او ترانسپورټ هم تر پوښښ لاندې راولي. د ۲۰۱۶ – ۲۰۱۷ کلونو په ترڅ کې، د هر شخص لپاره د افغانستان د فقر د کرښې معیار په میاشت کې ۲۰۶۴ افغانۍ وې، چې د اسعارو د تبادلې د ارزښت له مخې په هره ورځ کې د (۱) امریکایي ډالر معادل بلل شوي. د ۲۰۱۱ – ۲۰۱۲ کلونو او د ۲۰۱۶ او ۲۰۱۷ کلونو په ترڅ کې د افغانستان د فقر د کرښې کچه له ۳۸.۳سلنې څخه ۵۴.۵ سلنې ته زیاتوالی موندلی دی. دغه راپور ته په کتو د افغانستان له نیمایي نفوس څخه ډېر خلك د فقر تر کرښې لاندې ژوند کوي چې دا په خپله داسې یو کړکیچ دی چې ورځ تر بلې نا امنۍ او جنایتونو ته لاره پرانیزي.

که څه هم بې کاري او بې وزلي افغانستان کې له نا امنیو سره تړاو لري او د نا امنیو د مخنیوي لپاره باید د دغو ستونزو د حل هڅه وشي، خو افغان دولت د بیکارۍ د له منځه وړلو لپاره له نړیوالو سره د ځینو پروژو په لاره اچولو ترڅنګ ځینې رغنیزې پروژې پیل کړي چې د کار موندنې په موخه یې زمینې برابرې کړې دي.

د نا امنۍ خپریدا، جګړې دوام، د نړیوالو د مرستو کمېدل، او په بنسټیزو پروژو د پانګوونې نشتوالی، هغه مهم لاملونه دي چې افغانستان یې د اوزګارتیا له کړکیچ سره مخامخ کړی دی. که افغان دولت غواړي چې اقتصادي وده رامنځته شي، لومړی باید امنیت پراخوالی پیدا کړي، د جګړې لمنه ټوله شي، صنعت پراختیا ورکړل شي او د پانګوونې په موخه باید سوداګر وهڅول شي چې په بنسټیزو او تولیدي پروژو باندې پانګوونې ته زور ورکړي.

دا په داسې حال کې ده چې د افغانستان د اقتصاد وزارت د معلوماتو له مخې د بیوزلۍ حالت (چې نیغ په نیغه له اوزګارتیا سره اړیکه لري) د ۲۰۱۵ او ۲۰۱۶ زیږدیز کلونو راهیسې د ښه کیدو په حال کې او ورځ تر بلې دغه لړۍ راټولیږي، خو د نړیوال بانک د راپور له مخې چې په افغانستان کې د اوزګارتیا له ټولګې سره هر کال ۴۰۰ سوه زره کسان د کاري غوښتونکو له ټولګې سره یوځای کېږي او له بل پلوه هم د ۱۷ کلونو په تېریدو سره د جګړې لمنه نه ده ټوله شوې او لاهم د افغانستان په بېلابېلو برخو کې پر افغانانو تپل شوې پردي پالې جګړه دوام لري.▣

اخېستنې:

1. https://www.bbc.com/pashto/world-38633923
2. http://mail.gov.af/ps/news/62117
3. http://blogs.worldbank.org/endpovertyinsouthasia/impactevaluations/governance/ppps/ic4d/dmblog/ps/node/1471

چگونگی تنظیم اقتصاد خانواده

اقتصاد خانواده عبارت از مدیریت درست مصارف خانواده، خود داری از مصرف گرایی، مصرف بهینهٔ انرژی و تنظیم سایر مصارف خانواده متناسب با کمترین درآمد دایمی خانواده می باشد.

خانواده محل اصلی زنده گی، مصرف، تربیت و سایر آموزش های انسانی می باشد. شیوهٔ رفتار تمام کارکنان و شاغلین جامعه در مجموع متأثر از فرهنگ خانواده است. بنا براین اگر طرز نگرش اعضای خانواده نسبت به امور اقتصادی تغییر و پیشرفت کند، فرهنگ کار و تولید در سطح جامعه و کشور نیز پیشرفت را تجربه خواهد نمود.

در تمام جوامع بشری خانواده ها مهم ترین عامل تولید، کار و خدمات می باشند و اقتصاد دانان خانواده را بنیان اقتصادی جوامع بشری می دانند. طوریکه میدانیم منابع خانواده ها محدود و همه اعضای خانواده همیشه در انتظار منابع بیشتر چون پول بیشتر، خانهٔ خوب، سفرهای متواتر به خارج و ... می باشند. محدودیت منابع برای بسیاری از خانواده ها یک پدیدهٔ عمومی است. به همین منظور خانواده ها مجبور می شوند که از میان خواسته های متعدد، یکی را انتخاب کنند.

به همین علت، تمام اعضای خانواده، در انتخاب یکی از خواسته های خویش تصمیم جمعی می گیرند، تا همهٔ شان به موافقه برسند، زیرا یگانه چیزیکه در درون خانواده همیشه مطرح است عبارت از تصمیم گیری جمعی اقتصادی است که مستلزم انتخاب درست و جمعی آنها می باشد.

خوب ترین انتخاب، یک تصمیم اقتصادی مناسب می باشد، اما این تصمیم درست برای خانواده های مختلف به انواع متفاوت می باشد. این تصمیم گیری ها عمدتاً با توجه به درآمد های خانواده ها، ترجیحات و سلیقه های اعضای خانواده، سن، آداب و رسوم آنها مد نظر گرفته می شود. در این مورد خانواده ها بهترین تصمیم را به رغم خود شان انتخاب می نمایند، آنها تصمیم خود را آگاهانه و مطابق اصول علمی اقتصاد خانوادهٔ شان به منظور دست یابی به اهداف مؤثر و زنده گی بهتر می گیرند.

در اقتصاد خانواده هدف بدست آوردن حد اکثر سود یا حد اقل کردن مصرف نیست، بلکه رضایت همه اعضای خانواده با در نظر داشت اهداف خانواده می باشد و در خانواده ها خود خواهی وجود نداشته، بلکه منافع تمام اعضای خانواده در نظر گرفته می شود.

در حال حاضر، داشتن یک خانوادهٔ با اقتصاد موفق، کار ساده نبوده، بلکه اقتصاد خانواده به صورت یک علم عرض اندام نموده است. اقتصاد خانواده به معنی افزایش توانایی یک خانواده در مباحث اقتصادی می باشد. در نهایت می توان گفت که خانواده ای در اقتصاد خود موفق خواهد بود که بتواند مخارج خود را نسبت به درآمد خود مدیریت کند و مصارف خانواده نباید از درآمد آن سبقت جوید.

اقتصاد خانواده ها نباید بر اساس خواسته ها عیار گردد، بلکه آنرا باید بر اساس درآمد ها و داشته ها برنامه ریزی کرد. در نظام خانواده ها مصرف صحیح، به موقع و به هدف موجب آرامش خاطر، شادی و نشاط خانواده شده و همچنان مدیریت درست اقتصاد خانواده سبب استحکام بنیان خانواده، کاهش تنش ها و جلوگیری از مشکلات می گردد.

خانواده ها جهت توسعهٔ اقتصاد شان مانند نهاد های دولتی در پایان سال باید مصارف خود را محاسبه نموده و مطابق به آن مصارف سال آیندهٔ خود را عیار سازند. آنها باید خواسته های جدی خود را تفکیک نموده، مصارف ضروری سالانه و ماهانهٔ خود را نیز سنجش نمایند.

خانواده ها نباید به خوش خیالی و عدم محاسبهٔ اقدام به گرفتن وام های با حجم بالا نمایند، زیرا با بالا رفتن سن اعضای خانواده، کاهش توانایی کار و در آمد آنها، باز پرداخت وام مشکل و دشوار تر می گردد و ممکن خانواده ها حین بازپرداخت قرضه به بحران جدی مواجه شوند.

خانواده ها باید در قسمت پس انداز غفلت ننمایند، زیرا بنیاد اقتصاد خانواده ها بر پایهٔ پس انداز و سرمایه گذاری استوار می باشد. همچنان خانواده ها باید در صرفه جویی مصارف خانه مانند مصرف برق، آب، گاز و ...، خرید اجناس لوکس، خرید بیش از حد نیاز، اعطای قرضه بی حساب و کتاب، قناعت نداشتن، هم چشمی، تجمل و زیاده خواهی و درست مصرف نکردن توجه نمایند.

در خاتمه می توان گفت که اقتصاد خانواده بر مبنای ایجاد تعادل در عاید و مصرف، جلو گیری از اسراف، حفظ منافع خود و کشور، تلاش برای آینده بهتر و تحقق بخشیدن رشد اقتصاد خانواده استوار می باشد.▣

منابع:

1. ۱/ عنوان / مشکلات اقتصادی خانواده را چگونه حل کنیم http://namnak.com
2. ۲ / عنوان / فرزندان در اقتصاد خانواده / مجله پیام زن / میزان ۱۳۹۴ شماره ۱۶ http:// hawzah.net
3. ۳ / عنوان / پس انداز هزینهٔ کلیدی در اقتصاد خانواده / نویسنده شهرام شیرکوند Radioeghtesad.irib.ir

شرایط و شیوه های جذب مشتری

جذب و باز آوردن دو بارهٔ مشتری به مغازه یک هنر است. مغازه دار باید توان دو باره آوردن مشتری به مغازهٔ خود را داشته باشد. در فروش کالاهای مغازه ها هر فروش موفق، موجب رضایت مشتری شده و سرچشمهٔ برای فروشات بعدی می گردد.

موفقیت هر مغازه یا مغازه دار مربوط به خریداران آن می‌باشد که دوباره به آن مغازه بر می گردد. مشتری در صورتی به مغازه دو باره بر می‌گردد که رضایت مشتری از طرف مغازه دار جلب گردد. اگر یک مشتری، مشتری دیگری را به دنبال خود نیارود؛ باور داشته باشید که شما منحیث فروشنده در مسیر موفقیت قرار ندارید. بناءً برای جذب مشتری یک تعداد شرایط لازم و ضروری دانسته می شود که به برخی از آنها در ذیل اشاره می‌گردد.

بعضی از مغازه ها در وضعیت قرار دارند که مشتری جرأت داخل شدن به آنرا نمی کند، شرایط در آنجا طوری است که مشتری نمی تواند با خاطر آرام و آسوده داخل آن شود. در اصل شرایط مغازه ها و فروشگاه ها باید طوری آماده گردند که مشتری بتواند مانند خانهٔ خود به آسانی وارد مغازه شده و احساس آرامش داشته باشد.

بعضاً در مغازه ها و فروشگاه ها دیده میشود که با مشتری رویه مناسب صورت نمی گیرد و با آنها برخورد زشت صورت می گیرد. مغازه داران و فروشنده ها باید با مشتریان الفاظ درشت استفاده نکنند، مانند اگر می خواهی بخواه، اگر نمی خواهی نخواه و یا اینکه تو خریدار یا مشتری نیستی، این ها همه جملاتی هستند که نا رضایتی مشتری را با خود به بار آورده و سر انجام زیان این نا رضایتی توسط مشتری ناراض به ۲۰ – ۳۰ نفر دیگر می رسد، که در پی آن ضرر آن به صاحب مغازه می رسد. همچنان مغازه داران که پول هنگفتی را در مغازهٔ خود سرمایه گذاری می نمایند، بعضاً در ورقی در کنار دروازهٔ مغازهٔ خود می نویسند که به یک کارگر ساده ضرورت داریم. این مغازه دار تمام سرمایهٔ خود را به دست یک کارگر ساده می سپارد آیا این کارگر ساده می تواند رضایت مشتری را بدست آورد؟

این یک مقوله است که می گویند، کسی که لبخند را نمی داند، حق باز کردن مغازه را ندارد. زیرا یک لبخند یا یک سخن محبت آمیز همیشه بیاد مشتری می ماند و مشتری را دوباره به مغازه می آورد. اگر در یک مرکز چندین مغازه وجود داشته باشد، مشتری همیشه مغازه دار متبسم و خوش برخورد را در میان آنها می پسندد، همچنان فروشندهٔ مغازه کوشش نماید تا نام مشتری خود را به یاد داشته باشد، این امر نیز در جذب مشتری نقش اساسی دارد.

در جامعه هر کس مشتری کس دیگری است. بطور نمونه، رانندهٔ تکسی مشتری نانوای، مسافر مشتری راننده، رجوع کننده

»

گان در ادارات مشتری کارکنان و کارکنان هم مشتری مغازه دار می باشند. به همین شکل این سیستم زنجیرهٔ در جامعه ادامه دارد. با درنظر داشت نظریهٔ فوق، همهٔ ما در جایگاه مختلف، مشتریان همدیگر هستیم، بناءً باید با همدیگر مهربان و صمیمی و دارای رفتار نیکو باشیم.

اگر مغازه دار جنس خراب را بالای مشتری به فروش برساند، مشتری مغازه دار را به حیث فریبکار می بیند، اگر مغازه دار به چنین شهرت گرفتار شد، به زود ترین فُرصت به ورشکستگی روبرو می شود. دراین صورت این مغازه دار نه تنها اینکه مشتری تازهٔ نخواهد داشت، بلکه مشتری های قبلی خود را نیز از دست می دهد.

فروشندهٔ مغازه در کنار فروشات و حفظ مشتری باید همیشه کالاهای مورد ضرورت مشتریان خود را بررسی و کنترول نموده و کمبود آنها را تأمین نماید. مغازه دار باید در برابر مشتریان خود هیچگاه کلمهٔ نداریم را استفاده ننماید، زیرا موجودیت کالا های مورد ضرورت مشتری، مشتری را وفادار می سازد.

بر اساس تحقیقاتی که روی ۱۷ هزار مصرف کننده در ۲۱ کشور جهان در مورد واکنش ها به هنگام مواجه به اتمام جنس در مغازه ها صورت گرفته، نشان می‌دهد که اگر مصرف کننده گان نتوانند دقیقاً محصولی را که به دنبالش می باشند، پیدا کنند، در آن صورت یکی از کار های ذیل را انجام می دهند.

مشتری خرید خود را به تعویق می اندازد، مارک دیگری را جایگزین می نماید، از مغازهٔ دیگری خریداری می نماید و یا هم اصلاً آن جنس را نمی خرد. نظر به اهمیت موارد فوق دیده می شود که نقش مغازه در پیشبرد امور فروش به عنوان خط مقدم جبههٔ تولید، به مراتب مهمتر و با اهمیت تر از نقش دستگاه های تولیدی است. مغازه به منزلهٔ مهمترین محل فروش بوده که می تواند کالاها را به بهترین وضع، جالب ترین صورت، با رفتار مناسب و یک فرهنگ عالی به فروش رساند، زیرا رفتار مغازه داران معرف فرهنگ عالی مغازه دار با مشتری، مسافرین و گردشگران داخلی و خارجی است.

در نهایت باید گفت که انسانها خرید محصول و خدمات را به هدف ارضاء نیازمندی های خود انجام می دهند. اگر نیاز های شان از طرف مغازه دار ارضاء شود، حاضر خواهند بود که با پرداخت پول مصارف کسب و کار مغازه دار را تأمین کنند.▣

منابع:

۱. https://learn.markiting.org / عنوان / مشتری کیست؟ و مصرف کننده کیست؟ / اکادمی لرن مارکتنگ – تعاریف و اصول بازار یابی / تاریخ نشر / ۲۷ / ۱۰ / ۱۳۹۴

۲. https://motamen.org / عنوان / ارزش آفرینی و شناخت انگیزهٔ انسانها

۳. https://motamen.org / عنوان / نقشه راه کار آفرینی و ایجاد و مدیریت کسب و کار های کوچک (SAB)

پول افغانی نشانهٔ افتخار،
اقتدار و هویت ملی ماست!

بانک

ماهنامهٔ د افغانستان بانک

سال دوازدهم شماره ۱۳۴، اسد ۱۳۹۷

د افغانستان بانک

د ټولو افغانانو څخه غوښتل کيږي څو په اقتصادي راکړو او ورکړو کې له افغانيو کار واخلي، ځکه چې افغانۍ په سيمه کې يوه با ثباته پيسه ده چې ستاسو د اقتصادي برنامو جوړونه په ثبات کې ګټوره تماميږي.